

An dhutsadh úw xi abtsin k'al na Pablo an belomtsik xi Roma

Na Pablo in dhutsuntsal an belomtsik xi Roma

¹ Naná', xu bij Pablo, in k'wajat u t'ójontsal na Jesukristo. Na Dios tin kanyámal ani tin pílmédhámál abal ti kin k'wajba' tin abatwálejil. In t'aja' anchan' abal ku t'ila' nin alwa' t'ilábil.

² Na Dios in pidhnámál ka cho'óbná jeché' an tsubaxtaláb astá ti weje'. Jeché' in pidhna' ka cho'óbná ban T'okat Dhuslab k'al nin t'iltsíxiltsik. ³ Jeché' an alwa' t'ilab, ja'ich k'al tu t'ilnal ni Ajátik Jesukristo, nin Chakámil na Dios. Jajá' na Jesukristo in k'ó'oy jeye in t'u'úl jelti wawá', u kidhtaláb k'al an pulek tak'ix Dabid. ⁴ K'al tin kwenta nin t'okattal ani tam ti ejdhá ti ít, támich ti xalk'á abal tsubax lejtal u Chakámláb k'al na Dios ani pidhan ti chápláb. ⁵ K'al tin kwentak'i na Jesukristo, i bach'u an alwa'taláb ani u pidhan k'al na Dios ku k'wajay tu abatwále. U pidhan ku k'wajay tu abatwále abal ki ok'tsi an atiklábtsik xi putál an k'ay'lá abal kin bela' na Jesukristo ani yab kin ch'ikat t'aja' na Dios. ⁶⁻⁷ K'al jeché' an atiklábtsik, ta' teye ta k'wajat, tatá'tsik xi k'wajíl Roma. Na Dios ti k'anidháltsik, ti kanyámaltsik abal ki k'wajách k'al na Jesukristo ani abal ki k'wajáchtsik i t'okat. Ka bach'waltsik an alwa'taláb ani an k'ijidhtaláb xi tál ba ni Táta' Dios ani ni ba ni Ajátik Jesukristo.

Na Pablo in lé' ka k'ale Roma ti álnax

8 Ok'ox, u lé' tu utsa'tsik abal u pidhál ti jalbintsixtaláb nu Diosil k'al tin kwenta na Jesukristo. Jeché' an jalbintsixtaláb u pidhnál k'al tatá'tsik ta kwenta abal putálk'i tu t'ilnal xan ta beláltsik na Jesukristo. 9 Na Dios, xi naná' in k'wajat u t'ójontsal k'al ejtal nu ejattal abal ku t'ila' an alwa' t'ilab k'al tin kwenta nin Chakánil, in cho'ób alwa' abal tu kontsintsaltsik t'ajat tam in ól. 10 Ech'ek'i u pakabédhál na Dios abal ku ejto kin k'ale tu álna'tsik, max Jajá' anchan' tin lé'. 11 Pos naná' u lé' tu chu'utsik ani tu tolmiytsik ka bach'u xowa' in lé' ti pidha' an T'okat Ejattaláb ani anchan' ki belmáchtsik más 12 abal ku líkédhántsixin ti itsích jún ani jún k'al an belomtaláb xi ko'ol.

13 Kidháblábsik, u lé' ka cho'óbna'tsik abal yánílich t'ajat u le'námal kin k'ale tu álna'tsik, por asta xo' yab u ejtómal kin k'ale. U le'nál kin k'ale tachan' abal kin t'ójon ani ka wa'chin más i belom k'al tatá'tsik, jelt xan ti támnék k'al an atiklábtsik xi yab u judío xi k'wajattsik píl bitsow. 14 Pos naná' ko'ol ku t'iltsi an ti alwa' t'ilab an griegotsik ani xi yab u griegotsik, xi chalpadhtsik ani xi yab chalpadhtsik. 15 Jaxtám, naná' u le'nál t'ajat kin k'ale tu t'iltsitsik an ti alwa' t'ilab, tatá'tsik xi k'wajíl Roma.

Nin cháp an alwa' t'ilab

16 Yab u tidhenál ku t'ila' an alwa' t'ilab, pos an alwa' t'ilab, in cháp na Dios. Jeché' an alwa' t'ilab, k'al tu t'ilnal na Jesukristo; ani xita' kin bela' na Jesukristo, ne'ech ka lo'ey. Jeché' an alwa' t'ilab ok'ox ti t'iltsin an judíotsik ani tayíl xi yabtsik u judío. 17 Pos ban alwa' t'ilab, na Dios tu

xalk'antsalich xan tu k'wajbál alwa' k'al Jajá' k'al an belomtaláb ani tokot k'al an belomtalábki. Pos an T'okat Dhuslab in ulal enché': "Max jun xita' ka k'wajbájich alwa' k'al na Dios abalk'i u belom, yabich jayk'i ne'ech ka chemech."

¹⁸ Nin k'ak'adh yajtsiktalábil na Dios tál walk'i abal ejtalk'i xin t'ajál xowa' yab alwa'. K'al nin at'axtal, jeché' an atiklábtsik yab in walkál ka exlá an tsubaxtaláb. ¹⁹ In exlálichtsik alwa' xowa' u exlantsáb na Dios, kom xalk'antsidhichtsik k'al na Dios. ²⁰ Na Dios yab tejwa', por in xalk'ál xan ti jeye Jajá' k'al xowa' in t'ajámal. Tam tin t'aja' an walk'i' ani an chabál, in xalk'a' ke Jajá' tsubax lejtal u Dios ani in ko'ol in cháp xi yab jayk'i in ko'ol in ok'ontal. Jaxtám, an atiklábtsik xin t'ajál xowa' yab alwa', yab ne'ech kin ejto kin ulu ke yab in exlál. ²¹ Maske in exláltsik na Dios, yab in k'ak'námaltsik xan tu k'ak'náb na Dios, nibal in pidhámaltsik ti jalbintsixtaláb. In óntsal tokot kin chalpaytsik xowa' yab xata' in jalbíl ani nin itsích xi yab t'ajat xata' in lé' kin exbay, jilk'onék jelti max ban jik'waxtaláb. ²² Jilk'ontsik yab xata' in exbayal abal in chalpay ke jajá'tsik chalpadh t'ajat. ²³ In jalúmaltsik nin labidh t'okát na Dios xi yab jayk'i u chemel, k'al in ch'ilábil i iniktsik xu chemel, k'al in ch'ilábil i ch'ichintsik, i chantsik ani k'al i ko'néltsik xi ché' in akan.

²⁴ Jaxtám na Dios tin walkámalichtsik kin óntsi kin t'aja' xowa' at'ax, xowa' in kulbetnálsik tin itsích ani anchan', in t'ajtsalich nin t'u'úl xowa' yab alwa' jajá'k'itsik tinbá'. ²⁵ In jalúmaltsik nin tsubaxtalábil na Dios k'al i k'ambixtaláb, in k'ak'námaltsik ani in ólantsámaltsik xowa' na Dios

in t'ajámal. Na Dios ja'ich nin tomnál ka k'ak'ná malilíl i k'ij. Anchan' ka t'ájan.

²⁶ Ja'ich k'al jeché' tin kwenta ti walkátsik k'al na Dios kin t'aja' xowa' tidhetál; pos asta an mímlábsik in jalk'uy nin chalab, yabich u k'wajíl xan ti yejat ka k'wajay, u junkunal i mímláb k'al in at mímláb. ²⁷ Aníl jeye an iniktsik, in jila' ti k'wajíltsik k'al i mímláb; in jalk'uytsik nin chalab ani in t'aja' xowa' tidhetál. Junkun i inik k'al in at inik ani anchan' in bach'waltsik i yajtsiktaláb bin t'u'úl k'al tin kwenta xowa' in t'ajátsik.

²⁸ Kom yabich in le'na' kin exbantsitsik na Dios, jaxtám ti walkátsik k'al na Dios kin kó'oy i chalab xi yab alwa' abal kin t'aja'tsik xowa' yab yejat kin t'aja'. ²⁹ In t'ajátsik t'ajat xowa' yab lujat, u junkunaltsik k'al xi yab in tomtal, in t'ajátsik xowa' at'ax ani ch'e'ne'tsik t'ajat. In chakuntsaltsik xita'kichk'i k'al tin kwenta xowa' in chu'tal in ko'ol, u chemdhaxtsik, u péjextsik ani u k'ambixtsik. ³⁰ In t'ilál yab alwa' xi k'e'ettsik, in janwaltsik i káw, in at'átsik na Dios, u odhbijixtsik ani in t'ek'átsik tinbá'. In káldhátsik i chalab xi yab alwa', in ch'ikat t'ajátsik nin táta' ani nin nána'. ³¹ Yabtsik jeye in lé' kin exbay xata', yabtsik in t'ajál xowa' lujat, yabtsik xita' in k'anidhál ani yabtsik in ko'ol i yajnantsixtaláb. ³² Jajá'tsik, maske in cho'óbich abal ne'ech ti lújundhábsik k'al na Dios ani in cho'óbsik jeye ke xita' nin t'ajátsik ejtal jeché' in tomnál ka chemdhá, bélk'i in óntsal kin t'aja'tsik ani asta alwa' in ach'ál tam kin chu'u ke jun xita' in t'ajál jeye anchan'.

2

Na Dios u lújundhax k'al i lujattaláb

¹ Jaxtám tatá', xa teltsal xant'éy in t'ajál xi k'e'ettsik, yab a ko'ol i pakwlantsixtaláb, yab ne'ech ka ódhá ti kwenta xitam já' teye. Pos tam i k'wajat a teltsal xant'éy in t'ajál jun xita', a walbindhál tabá', pos tatá' xi k'wajat a teltsal xant'éy in t'ajál xi k'e'et, jayéch teye a t'ajál. ² Por i cho'ób abal na Dios u lújundhax k'al i lujattaláb tam in ulal ke walbidhtsik xin t'ajáltsik jeché'. ³ Ani tatá', xi k'wajat a teltsal xant'éy in t'ajál xi k'e'ettsik ani jayéchk'i teye a t'ajál, ¿a chalpayalxe' ke ne'ech ka ejto ka chink'ontsi nin lújundhaxtal na Dios? ⁴ O ¿a pojkansal nin pulek alwa'tal ani nin cha'attalábil na Dios ani yab a chu'tal abal ja'ich nin alwa'talábil xi exom ti t'ajál ka jila' ta walablom? ⁵ Por tatá', kom wat'ats ti chapik na itsích ani yab a lé' ka jila' ta walablom, jaxtám ti exom a yanedhál abal ka bach'u más yán i yajtsiktaláb tam kin bajaw xowk'i ti ne'ech ka chakuy na Dios. Jachan' i k'ij, tám ne'ech ka xalk'an ke na Dios u lújundhom in lujtalk'i. ⁶ Tám jeye ti ne'ech ka pidhan an atiklábsik xowa' in lujyal kin bach'u k'al tin kwenta xowa' in t'ajámalsik. ⁷ Ne'ech kin pidha'tsik ti xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal xita' in t'ajámal xowa' alwa' abal kin bach'u an labidh t'okattaláb, an k'ak'naxtaláb ani ejtal xowa' yab in ko'ol in ok'ontal. ⁸ Por ne'ech kin pidha'tsik ti k'ak'adh yajtsiktaláb xita' in t'ajáltsik i péjéxaláb ani yab in t'ajáltsik ti k'ij an tsubaxtaláb, tokot in t'ajáltsik xowa' yab lujat. ⁹ Ne'ech ka pidhantsik k'al na Dios ti k'ak'adh yajtsiktaláb ejtalk'i xin

t'ajáľtsik xowa' yab alwa', ok'ox abal an judíotsik ani tayíl abal xi yabtsik u judío. ¹⁰ Por xita' in t'ajáľtsik xowa' alwa', ne'ech ka pidhan k'al na Dios ti labidh t'okattaláb, ti k'ak'naxtaláb ani ti k'ijidhtaláb, ok'ox abal an judíotsik ani tayíl, abal xi yabtsik u judío.

¹¹ Pos na Dios yab in ódhál ti kwenta xitam já' kin wala' o kin t'aja' xowa' alwa'. ¹² Ejtal xu walbinaltsik maske yab in exlál nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, ne'ech ka k'ibey maske yabtsik in exlál jachan' an tak'ixtaláb. Ani xu walbinaltsik maske in exlál jeché' an tak'ixtaláb, ne'ech ka lújundhá anchan' xan ti k'wajat dhutsadh ba jeché' an tak'ixtaláb. ¹³ Pos yabtsik k'wajat alwa' k'al na Dios xin ach'áľk'itsik nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, tokot k'wajattsik alwa' k'al na Dios, xin t'ajáľtsik xan tin ulal jeché' an tak'ixtaláb. ¹⁴ Tam xi yabtsik u judío, xi yabtsik in exlál nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, kin t'aja' jajá'k'i tin chalab xowa' in ulal jeché' an tak'ixtaláb, u kalelich jelti max in exlál. ¹⁵ K'al xowa' in t'ajáľtsik, in xalk'ál ke in ko'oltsik an tak'ixtaláb tin itsích. K'al xowa' in chalpayal, k'ál tu xalk'anal jeché'. Ani k'al xowa' in ach'ál tin ejattal, k'ál ti ne'ech ka walbiyat o ka lo'wat. ¹⁶ Tam kin bajaw an k'ij, na Dios ne'ech kin lújundha' k'al tin kwentak'i na Jesukristo xowa' in chinat chalpayal tin ejattal an atiklábtsik. Anchan' ne'ech ka támun jelt xan tu utsámaltsik in ulal an alwa' t'ilab.

An judíotsik ani nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés

17 Tatá' a ulal abal i judío, a éynál nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés ani a t'ek'ál tabá' abal a ulal i exlómte k'al a Dios. 18 A exlál xowa' in lé' na Dios ani jeché' an tak'ixtaláb, ti ok'tsal ka takuy xowa' más alwa'. 19 A chalpayal t'ajat abal ne'ech ka ejto ka ok'tsi xi k'e'et, xi k'wajattsik jelti max u jok'ol ani a chalpayal ke a tajbaya xi k'wajat ban jik'waxtaláb jelti max tatá' i tajaxtaláb. 20 A chalpayal ke a cho'ób xan ti ne'ech ka tak'iy xi yab u wit'omtsik ani xan ti ne'ech ka ok'tsi xi yabtsik bél in lej exlámal nin káwintal na Dios. A t'ajál anchan' abal a ko'ol ban tak'ixtaláb an chalpadhtaláb ani an tsubaxtaláb xan tin ulal nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés. 21 Pos max tatá' a ok'tsal xi k'e'ettsik, ¿jant'ók'i ti yab a ok'tsal tabá'? Max a ulal ke yab yejat xita' ka kwé'lách, ¿jant'ók'i ta kwé'? 22 Max a ulal ke yab xita' yejat ka junkun k'al xi yab in tomtal, ¿jant'ók'i ta junkunal k'al xi yab a tomtal? Max a at'ál t'ajat an ch'ilabtsik, ¿jant'ók'i ta kwé'yal xowa' u pikbantsáb ban atá xon tu k'ak'náb jeché' an ch'ilabtsik? 23 A t'ek'ál tabá' abal a ulal a exlál nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, por a ch'ikat t'ajál na Dios abal yab a t'ajál xowa' in ulal jeché' an tak'ixtaláb. 24 Jaxtám tin ulal enché' an T'okat Dhuslab: “U odhbijyáb na Dios k'al xi yabtsik u judío k'al tatá'k'itsik ta walab.”

25 Tsubax k'e'jle ke an exól xin t'ajál an israeli-tatsik bin t'u'úl, alwa', max kin t'aja' xan tin ulal nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés; por max yab kin t'aja' ti k'ij jachan' an tak'ixtaláb, jáyk'i max yab in ko'ol jachan' an exól bin t'u'úl.

26 Por xi yab in ko'ol an exól bin t'u'úl ani in

t'ajál xan tin ulal nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, u kalelich tám jelti max jajá' in ko'ol jachan' an exól. ²⁷ Xi yab in ko'ol an exól bin t'u'úl, por in t'ajál xowa' in ulal an tak'ixtaláb, ne'ech kin chu'u ke yab alwa' xowa' in t'ajál an israelitatsik. An israelitatsik in ko'ol an exól bin t'u'úl ani in exlál an tak'ixtaláb, por yab in t'ajál xowa' in ulal jeché' an tak'ixtaláb. ²⁸ Jun i judío yab ja'ich ti exlómte k'al na Dios abalk'i u judío, nibal abal in ko'ol an exól bin t'u'úl. ²⁹ Exlómte k'al na Dios, xita' tsubax lejtal tin t'ajál xowa' in lé' na Dios ani exólidhich k'al an T'okat Ejattaláb bin itsích, yab xan tin ulalk'i an tak'ixtaláb. An k'ak'naxtaláb xi ne'ech kin bach'u xi k'wajattsik anchan', yab tál ban iniktsik, tál ba Dios.

3

¹ ¿Jant'ó ti alwa' max jún u judío o jant'ó tu éynal max in ko'ol an exól bin t'u'úl? ² K'al yán xowa' tu éynal. Jidhtal, pidhan an judíotsik k'al na Dios an ti tak'ixtaláb. ³ ¿Ani jant'ó jeye max taltsik xi jajá'tsik yab u belom? Abal yab u belom, ¿ne'echxe' kin t'aja' ka k'wajay yab lujat na Dios? ¡Yaba!! ⁴ Na Dios ech'ek'i in t'ajál xowa' lujat ani ejtal an iniktsik u k'ambix; pos an T'okat Dhuslab in ulal enché':

Abal ki xalk'á i lujat k'al xowa' a ulal
ani ka áta' tam ki lújundhá.

⁵ Ani max k'al xowa' yab alwa' i t'ajál, i xalk'ál ke na Dios lujat, ¿jant'éy ne'ech ki chalpay? ¿Ke na Dios yab lujat xowa' in t'ajál tam in pidhnál an yajtsiktaláb? (Exom tin káw jelt xan tu káw jun i ani' inik.) ⁶ Pos max na Dios yabak lujat, ¿jan

ti ne'ech kin ejto kin lújundha' xi k'wajattsik ban k'ay'lá?

⁷ Por max nu k'ambixtal alwa' abal kin xalk'a' más nin tsubaxtalábil na Dios ani anchan' kin kó'oy más nin labidh t'okát, ¿jant'ók'i pé tám na Dios tin chu'tal ke in walablom tam kin k'ambixin? ⁸ Max anchanak, ¿jant'ók'i ti yab i t'ajál xowa' yab alwa' abal ki bach'u xowa' alwa'? Jeché' ja'ich xowa' taltsik in ulal, ke naná' u ok'tsixnál abal ti kin walbindha'. Jachan' an atiklábtsik in tomnál ka k'wajbá abal ka k'aletsik ban k'ibeltaláb.

Ejtal u walbidh tu k'wajat

⁹ ¿Awxe' ki ulu ke wawá' xu judío más wa' u alwa' ké xi yabtsik u judío? ¡Yaba!! Pos i cho'óbnámlich ke maske i judío o yab i judío, walbidhtsik. ¹⁰ Pos an T'okat Dhuslab in ulal enché':

Yab wa'ach ni jun xita' lujat, nibal ela' jún;

¹¹ yab wa'ach ni jun xita' xin exbayal,

yab wa'ach ni jun xita' xin ayal a Dios.

¹² Ejtaltsik in yak'wa' i bél xi yab alwa', ejtaltsik in t'aja' xowa' at'ax.

Yab wa'ach ni jun xita' xin t'ajál xowa' alwa', yab wa'ach nibal ela' jún.

¹³ At'ax t'ajat xowa' in ulal, in junwal jelt in kaxíy i chemélom;

u k'ambixtsik t'ajat.

At'ax ejtal xowa' in ulaltsik, in junwal jelt in it'lábil i chan.

¹⁴ U odhbijixtsik t'ajat ani in ulaltsik t'ajat i káw xi at'ax.

¹⁵ U ádhiltsik abal ka k'ale kin chemdha' in at inik;

16 in t'ajálsik i chemlá ani in wa'chindhálsik i ch'ojontáltaláb xon ti xe'echtsik

17 ani yabtsik in exlál an k'ijidhtaláb.

18 Nibal in chalpayal kin jik'na'tsik na Dios.

19 I cho'ób ke ejtal xowa' in ulal nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, in ulal abal xi k'wajattsik tak'nél k'al jeché' an tak'ixtaláb. Jeché' tin ulal, ja'ich abal ejtal ka chamk'antsik ani ejtal an atiklábtsik xi k'wajat ban k'ay'lá ka lújundhátsik k'al na Dios. 20 Ni jun xita' yab ne'ech ka k'wajbá alwa' k'al na Dios abal in t'ajámalk'i xowa' in ulal an tak'ixtaláb, pos an tak'ixtaláb tokot alwa' abal ti ku xalk'antsi ke wawá' u walablom.

An lo'eltaláb ne'ech ki bach'u k'al ni belomtalk'i

21 Por xo', maske i t'ajálich xan tin ulal nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, na Dios tu xalk'antsi xan ti ne'ech ku k'wajay alwa' k'al Jajá'. Jeché' ólná k'al an tak'ixtaláb ani k'al an t'íltsixtsik. 22 Na Dios tu k'wajbálich alwa' k'al Jajá', k'al tin kwenta abal i belálich na Jesukristo; pos na Dios yab k'wajat ti takukúl xita' ne'ech kin k'wajba' alwa' k'al Jajá'. 23 Kom ejtal walbidh, yabtsik k'wajat k'al nin labidh t'okát na Dios. 24 Na Dios u k'wajbax alwa' k'al Jajá' anik'i, k'al nin alwa'talk'i, k'al tin kwenta an chemlá xin wat'na' na Kristo. 25 Na Dios in t'aja' ke nin xich'ál na Kristo, xin wak'la' tam ti chemdhá, ka k'wajay jelti jun i jalbixtaláb abal ku pakwlantsat. Jeché' an pakwlantsixtaláb ne'ech ki bach'u max ku belmách ani in xalk'ál ke na Dios lujat. Ani max in pakwlantsi xita' in walámaltsik ti weje', 26 ja'ich

abal Jajá' yab jik'padh. In xalk'ál jeye ke na Dios lujat xo' ani ech'ek'i lujat, abal in pakwlintsámalich xin belálightsik na Jesús.

²⁷ ¿Jón' ti jilk'on xin éynál an atiklábtsik abal kin t'ek'a' tinbá'? Wixk'iyat. ¿K'al jowa' tak'ixtaláb? ¿K'al nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés? ¡Yaba'! Wixk'iyat k'al an belomtaláb xin ko'ol k'al na Kristo. ²⁸ Pos tám, i chu'úch ke na Dios in k'wajbál alwa' k'al Jajá' xita' xu belomich ani yab in ódhál ti kwenta max in t'ajámal o yaba' xowa' in ulal an tak'ixtaláb.

²⁹ ¿Awxe' na Dios tokotk'i u Dios abal an judíotsik ani yab abal xi yabtsik u judío? ¡Yaba'! U Dios jeye abal xi yabtsik u judío. ³⁰ Jún tokot a Dios wa'ach; ani jeché' na Dios, ja'ich xin k'wajbálalich alwa' k'al Jajá' xita' kin bela' na Kristo, yab in ódhál ti kwenta max in ko'ol an exól bin t'u'úl o yaba'. ³¹ Tám, ¿exomxe' i éynál an belomtaláb abal ki jila' yab xata' in jalbíl an tak'ixtaláb? ¡Yaba'! Exom i xalk'ál abal an tak'ixtaláb in jalbíl t'ajat.

4

An ok'tsixtaláb xin jila' na Abraham k'al nin xe'chintal

¹ ¿Jant'éy ne'ech ki ulu k'al tin kwenta na Abraham, ni weje' pakélil? ² Max na Abraham k'wajbadhak alwa' k'al na Dios k'al tin kwentak'i xowa' in t'aja', ne'ech kin ejto kin t'ek'a' tinbá', por yab tin tamét na Dios. ³ Pos an T'okat Dhuslab in ulal enché': "Na Abraham in bela' na Dios ani k'al nin belomtalk'i, bach'wat k'al na Dios ti lujat inik." ⁴ Por max jun xita' kin t'aja' jun i t'ojláb, an jalbixtaláb yab u pidhnal jelti jun i ch'ejwalixtaláb,

u pidhnal jelti jun xata' xu júntsinal. ⁵ Por max jun xita', maske yab xata' in t'ajámal, kin bela' abal na Dios in k'wajbál alwa' k'al Jajá' an walablomtsik, u k'wajbábich alwa' k'al na Dios k'al nin belomtalk'i. ⁶ Na Dabid in t'ila' an k'ijidhtaláb xin bach'wal jun xita' tam ka k'wajbájich alwa' k'al na Dios, maske yab xata' in t'ajámal abal ka k'wajbá alwa' k'al na Dios. ⁷ Enché' tin ulu:

K'ijidh abal xita' xu pakwlantsáb tin walab k'al na Dios.

⁸ K'ijidh abal xita' xi yab u ódhantsáb ti kwenta k'al an Ok'óxláb xant'om walastaláb in t'ajámal.

⁹ ¿Awxe' jeché' an k'ijidhtaláb tokot ne'ech kin ejto kin bach'utsik xin ko'ol an exól bin t'u'úl, o ne'ech jeye kin bach'utsik xi yab in ko'ol jeché' an exól? Pos i ulal abal na Dios in bach'úmal na Abraham ti lujat inik k'al nin belomtalk'i. ¹⁰ ¿Chu'tatxe' na Abraham ti lujat inik k'al na Dios tam ti t'ajtsidhich an ti exól bin t'u'úl, o tam ti yabél t'ajtsidh? ¡Yaba! Chu'tat ti lujat inik, tam ti yabél t'ajtsidh an ti exól. ¹¹ T'ajtsin na Abraham an ti exól bin t'u'úl, jelti jun i ch'o'maxtaláb; jelti jun i exól abal bach'udhich k'al na Dios ti lujat inik kom belmách tam ti yabél in ko'ol an exól. Anchan', na Abraham jilk'onich tám jelti táta'láb k'al ejtal xu belomich maske yab in ko'oltsik an exól bin t'u'úl; abal anchan', ka k'wajbájichtsik jeye alwa' k'al na Dios k'al tin kwentak'i nin belomtal. ¹² Na Abraham u táta'láb jeye k'al xin ko'oltsik an exól bin t'u'úl ani u belomtsik. U belomtsik jelt xan ti belmách ni weje' pakélil Abraham tam ti yabél t'ajtsidh an exól bin t'u'úl.

Ne'ech ki bach'u xowa' na Dios in ulúmal ne'ech tu pidha' k'al ni belomtalk'i

¹³ Pos na Dios in utsámal na Abraham ani nin kidhtaltsik ke ne'ech kin bach'utsik an chabál ti jiltsixtaláb; por jeché' xowa' utsan na Abraham, utsan abal in bela' na Dios ani bach'wat k'al na Dios ti lujat inik, yab abal yab in ch'ikat t'aja' an tak'ixtaláb. ¹⁴ Pos max xin t'ajátsik xowa' in ulal an tak'ixtaláb, ja'ichk'ijak in bach'waltsik xowa' na Dios in ulúmal ne'ech kin pidhna', tám, an belomtaláb yab xata' ti ne'ech ka éyan ani xowa' in ulúmal na Dios, yab xata' ne'ech kin jalbílna'. ¹⁵ An tak'ixtaláb, in t'ajál i chákub; por xon ti yab wa'ach i tak'ixtaláb, yab u xalk'anal an walastaláb.

¹⁶ Jaxtám, kom i belál na Dios ani k'al tin kwenta nin alwa'tal, tu pidhál xowa' in ulúmal ke ne'ech ti ku pidha'. I bach'wal, max i belál na Dios jelt xan ti belmách na Abraham ani nin kidhtaltsik. Jeché' xowa' in ulúmal na Dios ne'ech kin pidhna', yab tokotk'i ne'ech kin bach'u xin t'ajátsik xan tin ulal an tak'ixtaláb, ne'ech jeye kin bach'utsik xu belom jelt xan ti belmách na Abraham. Na Abraham u táta'láb k'al ejtal wawá', ¹⁷ jelt xan tin ulal an T'okat Dhuslab enché': "Tu t'ajámal ki k'wajay ta táta'láb k'al yán i atiklábtsik." K'wajbá na Abraham k'al na Dios jelti táta'láb, abal belmách. Jeché' na Dios, ja'ich nin ejdhál an chemélomtsik ani in bijyal xowa' yab wa'ach jelti max wa'chich.

¹⁸ Na Abraham in bela' na Dios ani in kó'oy i ayt-sixtaláb maske yabich wa'ach ni jun i ayt-sixtaláb. Anchan' tin bajaw ka k'wajay jelti "táta'láb k'al yán i atiklábtsik", jelt xan ti usnék enché': "Yán ne'ech ka kó'oy a kidhtaltsik." ¹⁹ Maske na Abraham in

ko'olich k'unat bo' inik i tamub ani k'wajat jelti max chemnekich, ani na Sara uxkwe'ich ani yab u kó'nal, na Abraham yab in jila' kin bela' xowa' utsan k'al na Dios. ²⁰ Na Abraham yab k'wajay ti chalpax, tokot in bela' xowa' utsan k'al na Dios, in likedha' nin ejattal k'al nin belomtal ani in pubédhantsi tin bij na Dios. ²¹ Anchan' tin t'aja' abal in cho'ób alwa' ke na Dios in ko'ol i awiltaláb kin t'aja' ejtal xowa' in ulúmal. ²² Jaxtám, k'al nin belomtalk'i, bach'wat k'al na Dios ti lujat inik.

²³ Jeché' xowa' dhutsan k'al tin kwenta na Abraham, ke jajá' bach'wat k'al na Dios ti lujat inik, yab dhutsan k'al jajá'k'i tin kwenta; ²⁴ dhutsan jeye k'al wawá' ti kwenta. Pos k'al tin kwentak'i abal i belálich na Dios, tu bach'walich weye tu lujat inik. Jeché' na Dios, ja'ich xin ejdha' ni Ajátik Jesús tam ti chemdhá. ²⁵ Na Jesús ja'ich xi pidhná ka chemdhá k'al tin kwentak'i ni walab ani ejdhá abal ku k'wajbájich alwa' k'al na Dios.

5

Tam ku k'wajách alwa' k'al na Dios

¹ Kom na Dios tu k'wajbámich alwa' k'al Jajá', k'al tin kwentak'i ni belomtal, u k'wajatich k'ijidh k'al Jajá' k'al tin kwentak'i ni Ajátik Jesukristo. ² K'al tin kwentak'i na Kristo ani abal u belomich, i ejtawalich ku utey ba na Dios ani u k'wajatich junini' bin alwa'tal. U kulbél abal i ko'ol an ayt-sixtaláb ke ne'ech ku k'wajay bin labidh t'okát na Dios. ³ Ani yab tokot k'al jeché'k'i, u kulbél jeye k'al an yajtsiktaláb xi bach'wal; pos i cho'ób ke an yajtsiktaláb, tu tolmiyal ki kó'oy i cha'attaláb.

⁴ An cha'attaláb in xalk'ál abal likat ni ejattal ani max likat ni ejattal, i ko'ol an aytsixtaláb ke ne'ech ku k'wajay xan ti k'wajat na Dios. ⁵ Ani jeché' an aytsixtaláb xi ko'ol, yab anik'i, pos i cho'ób abal ne'ech ku k'wajay k'al na Dios, kom Jajá' yab u k'ambix. Pos na Dios in xalk'ál abal tu k'anidhál t'ajat k'al an T'okat Ejattaláb xi tu pidhámal.

⁶ Kom wawá' yab ne'ech ki ejto ki lo'o tibá', tam tin bajaw an k'ij, na Kristo in pidhna' tinbá' ka chemdhá k'al tin kwenta an walablomtsik. ⁷ Yab junwé'k'i ne'ech kin le'na' ka chemdhá jun xita' abal kin lo'o k'e'et, nibal abal kin lo'o jun xita' xi lujat t'ajat; por abal kin lo'o jun xita' xin t'ajál t'ajat xowa' alwa', tá' xóna' k'ejle k'wajat xi ne'ech kin pidhna' tinbá' ka chemdhá. ⁸ Por na Dios in xalk'ál abal tu k'anidhál, pos na Kristo chemech k'al wawá' ti kwenta maske tam ti jachan' i k'ij, wawá' bél u walablom. ⁹ Ani xo', kom u k'wajbadhich alwa' k'al na Dios k'al tin kwenta an chemlá xin wat'na' na Kristo, más xo' ne'ech ku lo'watich k'al na Kristo tam ka tsích an k'ak'adh yajtsiktaláb, tam kin bajaw an pakwenib. ¹⁰ Tam ti wawá' yab u k'wajat alwa' k'al na Dios, tu k'wajba' alwa' k'al Jajá', k'al tin kwentak'i nin chemtal nin Chakámil. Max in t'aja' anchan', xo' kom u k'wajatich alwa' k'al Jajá', más ne'ech ku lo'watich kom na Kristo ejech ti ít. ¹¹ Ani yab tokot jeché'k'i, u kulbél jeye k'al na Dios k'al tin kwentak'i ni Ajátik Jesukristo; pos k'al tin kwentak'i na Jesukristo, u k'wajatich alwa' k'al na Dios.

Na Adán ani na Kristo

¹² K'al júnk'i i inik ti tujej an walastaláb teché' ban k'ay'lá ani k'al tin kwenta an walastaláb,

wa'chin an chemlá. Kom ejtal walbin, jaxtám xo' ti ejtal u chemel. ¹³ Tam ti yabél wa'ach nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, k'ejle wa'chich an walastaláb ban k'ay'lá; por xon ti yab wa'ach an tak'ixtaláb, yab u walbiyáb ni jun xita' maske walbidh. ¹⁴ Por an chemlá k'ejle wa'ach asta tam ti xe'chin na Adán, asta ti wa'chin na Moisés. U chemel xita'kichk'i ka walbin jelt xan ti walbin na Adán. Anchan' xan ti na Adán in wala' ani wa'chin an chemlá, anchan' jeye ti tsích na Kristo abal kin pidhna' an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal.

¹⁵ Nin ch'ejwalixtal na Dios yab in junwal jelti nin walab na Adán. Pos max k'al nin walab jachan' jún an inik, yán chemech, nin alwa'tal ani nin ch'ejwalixtal na Dios yaney t'ajat ani yán xita' nin bach'u k'al nin alwa'talk'i jun i inik, na Jesukristo. ¹⁶ Nin walab xi jeché' jún an inik, yab in junwal nin ch'ejwalixtal na Dios. Pos k'al jun an walastaláb, wa'chin an k'ibeltaláb; por nin ch'ejwalixtal na Dios, k'ál tu ejtowábich ka k'wajbá alwa' an inik k'al na Dios, maske in t'ajámal yán i walastaláb. ¹⁷ Pos max k'al nin walab jachan' jún an inik wa'chin an chemlá, más t'ajat ne'ech ka k'wajay ejat k'al tin kwentak'i na Jesukristo xita' xin bach'waltsik t'ajat an alwa'taláb ani an ch'ejwalixtaláb abal ka k'wajách alwa' k'al na Dios.

¹⁸ Pos anchan', k'al tin kwentak'i nin walab jun i inik, jilk'on walbidh ejtal an atiklábtsik, anchan' jeye k'al tin kwentak'i xowa' lujat in t'aja' na Jesukristo, t'ájan ke ejtal an atiklábtsik kin ejtóch ka k'wajay alwa' k'al na Dios ani kin k'óóch an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal. ¹⁹ Anchan',

k'al tin jek'omtalk'i jun i inik, ejtal an atiklábtsik xalk'an u walablom tin tamét na Dios; anchan' jeye, k'al tin kwentak'i abal na Jesukristo in t'aja' xowa' in lé' na Dios, ejtal an atiklábtsik k'wajbájich alwa' k'al na Dios.

²⁰ Nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, k'wajbá abal ka xalk'an ke wa'ach t'ajat an walastaláb; por tam ti xalk'an ke wa'ach t'ajat an walastaláb, más t'ajat wa'chin nin alwa'tal na Dios. ²¹ Pos anchan' xan ti an walastaláb in t'ajál abal ka chemech an atiklábtsik, anchan' jeye nin alwa'tal na Dios tu k'wajbálich alwa' k'al na Dios abal ki kó'óch an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal. Jeché' u támnal k'al tin kwentak'i ni Ajátik Jesukristo.

6

Jelt max u chemnek tu k'wajat abal an walastaláb por u ejat abal na Kristo

¹ Tám, ¿jant'éy ne'ech ki ulu? ¿Ne'echxe' ki óntsi ki wala' abal na Dios ti ku xalk'antsi más tin alwa'tal? ¡Yaba! ² Pos xu k'wajatich jelti max chemnek abal an walastaláb, ¿jant'ók'i ti ko'ol ku k'wajay bél i walál? ³ ¿Yabxe' a cho'óbsik ke tam ti bach'u na Kristo Jesús, in junwal jelti max u chemech junax k'al Jajá' tam tu pujan? ⁴ Tam tu pujan, i junwal jelti max u chemech ani u jolyat junax k'al na Kristo. Pos anchan' xan ti na Kristo ejech ti ít abal kin xalk'antsi tin labidh t'okát an Táta'láb, anchan' weye wawá' yejat ku xe'chinich lujat ani yabich ki t'ajál i walastaláb.

⁵ Kom jelti max u chemech junax k'al na Kristo, anchan' jeye ti ne'ech ku ejech ti ít jelt xan ti Jajá'

ejech. ⁶ I cho'óbich ke an weje' chalab xi ko'olwi'ik, jelti max pajk'iyat jeye junax k'al na Kristo. Anchan' ti támun abal ka wixk'iyat an walastaláb, xi k'wajat jelti max i ajátikláb. Anchan' yabich yejat ki wala' jelti max exom i t'ójontsal bél jeché' an ajátikláb. ⁷ Pos xi chemnekich, yabich ne'ech ka ejtawat ka kó'yat tak'nél k'al an walastaláb. ⁸ Kom jelti max u chemech junax k'al na Kristo, i cho'ób jeye ke ne'ech ku k'wajay ejat k'al Jajá'. ⁹ I cho'óbich ke tam ti na Kristo ejdhájich ti ít, yabich jayk'i ne'ech ka chemech; an chemlá yabich in ko'ol i awiltaláb k'al Jajá'. ¹⁰ Pos tam ti chemech na Kristo, chemech k'al tin kwenta an walastaláb júnílk'i abal ech'ek'ijich; por tam ti ejdhá ti ít, ejdhá abal ka k'wajay ejat abal a Dios. ¹¹ Anchan' teye tatá'tsik, ki k'wajaytsik jelti max i chemnek abal an walastaláb, por i ejattsik abal na Dios k'al tin kwentak'i ni Ajátik Jesukristo.

¹² Jaxtám, yabich ka walka'tsik kin kó'oy i awiltaláb an walastaláb ba na t'u'úl xu chemel. Yabich ka t'ajál xowa' in kulbetnál na t'u'úl. ¹³ Yab ka pidhna'tsik tabá' ki éynátsik k'al an walastaláb abal ka t'aja'tsik xowa' yab alwa'. Yab ka t'aja'tsik anchan', ka pidhna'tsik tabá' ba na Dios, jelti jun xita' xi chemnekich ani ejdhatsich ti ít. Ka pidhna'tsik tabá' ba na Dios abal ki éynátsik ka t'aja' xowa' lujat. ¹⁴ Yabich ki k'wajaytsik tak'nél k'al an walastaláb, pos yabich i k'wajattsik tak'nél k'al nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, i k'wajattsik bin alwa'tal na Dios.

Jun i ok'tsixelaláb xi káldhats ban jolib

15 ¿Jant'éy ki t'aja'? ¿Ki óntsi ki wala' abal u k'wajatich bin alwa'tal na Dios ani yabich u k'wajat tak'nél k'al nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés? ¡Yaba! 16 A cho'óbsik alwa' ke max ka pidhna' tabá' abal ki k'wajay ta jolib ba jun i ajátikláb, ko'ol ka t'aja' xowa' kin ulu jachan' an ajátikláb. Ani anchan', max i k'wajat a t'ójontsal an walastaláb jelti jun i ajátikláb, jeché' ne'ech ti ki júna' ban k'ibeltaláb; por max a t'ójontsal na Dios, ne'ech ki k'wajay lujat. 17 Por u pidhál ti jalbintsixtaláb na Dios k'al tatá'tsik ta kwenta, xi k'wajattsikwi'ik jelti max i jolib k'al an walastaláb ani xo' a exbayámalichtsik k'al yantam a itsích an alwa' t'ilab xi ok'tsidhichtsik. 18 Tam ta káldhájichtsik ta jolib ban an walastaláb, i k'wajbájichtsik abal ka t'ajál xowa' lujat. 19 (Exom tin káw jelt xan tu káw jun i inik xi teché' ti k'ay'lá, kom tatá'tsik yab a lej ejtawal ka exbaytsik alwa' jeché'.) Anchan' jelt xan ta pidhnámaltsik tabá' ki éyná k'al an at'axtaláb ani k'al xowa' yab alwa', anchan' jeye xo' ti ka pidhna'tsik tabá' abal ki t'okedhájichtsik ani anchan' ka t'ajálichtsik xowa' lujat.

20 Tam ta kó'yábsik ta jolib k'al an walastaláb, yab a t'ajálsik xowa' lujat; 21 por ¿jant'om alwa'taláb a kó'yámaltsik k'al jachan' xowa' yab alwa' a t'ajámaltsik ani xo' bél ti tidhebédháltsik? Pos tokot u júnax ban k'ibeltaláb. 22 Por xo', kom i káldhatsichtsik ta jolib ban walastaláb ani i k'wajbadhichtsik abal ka t'ójontsi na Dios, a ko'olichtsik an t'okattaláb ani anchan', a ko'olichtsik jeye an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in

ok'ontal. ²³ Xita' in t'ajál i walastaláb, tayíl ne'ech ban k'ibentaláb; por nin ch'ejwalixtal na Dios, ja'ich an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal k'al tin kwentak'i ni Ajátik Jesukristo.

7

Jun i ok'tsixtaláb xi káldhats ban tomkidhtaláb

¹ Ne'ech tin káw k'al xin exláltsik an tak'ixtaláb. Kidháblábsik, ¿yabxe' a cho'óbsik ke an tak'ixtaláb in ko'ol i awiltaláb ba jun i inik tam jachan' an inik bél k'wajat ejat? ² An mímláb xi tomkidh, jáyk'i max wik'adh tu kó'yáb k'al an tak'ixtaláb bin tomkíl, lejat nin tomkíl k'wajat ejat; por max ka chemech nin tomkíl, an mímláb u jilk'onalich walkadh k'al an tak'ixtaláb xi k'al tu kó'yáb jelti max wik'adh bin tomkíl. ³ Jaxtám, max an mímláb ka junkun k'al i k'e'et inik tam bél ejat nin tomkíl, u wenk'onalich tám ti junkux inik; por max ka chemech nin tomkíl, an mímláb u jilk'onalich tám walkadh k'al jeché' an tak'ixtaláb. Ani max ka tomkin k'al k'e'et i inik, yabich u kalel i junkux inik.

⁴ Kidháblábsik, anchan' teye tatá'tsik, tam ta bach'u na Kristo, jelti max i chemechsik abal nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés. Anchan' yabich i k'wajat tak'nél k'al jeché' an tak'ixtaláb, i k'wajatich tak'nél k'al na Kristo xi chemdhá ani ejech ti ít abal ka t'ajálích xowa' in lé' na Dios. ⁵ Tam tu k'wajatwi'ik tokot i t'ajál xowa' in kulbetnál ni t'u'úl, i t'ajál xowa' yab alwa'. Jeché' an at'ax chalab u ejdhantsat k'al nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés. Ejtal jeché' an at'ax chalab xi t'ajál k'al ni t'u'úl, tu júnál ban

k'ibeltaláb. ⁶ Por xo', yabich u k'wajat tak'nél k'al nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, kom u k'wajatich jelti max chemnek abal jeché' an tak'ixtaláb xi tu tak'yalwi'ik. Jaxtám, kom yabich xo' u k'wajat tak'nél k'al jeché' an tak'ixtaláb, ki t'ójontsích an T'okat Ejattaláb xi xo' u tak'ix ani yabich ki t'ójontsi an weje' tak'ixtaláb xi tu tak'yalwi'ik.

An walastaláb xu ko'kóm tin k'wajat

⁷ Tám, ¿jant'éy ne'ech ki ulu? ¿Ke nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, i walastaláb? ¡Yaba!! Por max yabak wa'chinék jeché' an tak'ixtaláb, yabak u exlámal an walastaláb. Yabak u exlámal max walats ku lét'endha' xowa' in ko'ol k'e'et, max an tak'ixtaláb yabak in ulúmal enché': "Yab ne'ech ka lét'endha' xowa' in ko'ol k'e'et." ⁸ Por an walastaláb in éyna' an tak'ixtaláb abal ti kin k'wajbantsi bu chalab an ti lét'endhaxtaláb. Pos max yabak wa'ach an tak'ixtaláb, yabak jeye wa'ach an walastaláb. ⁹ Tam ti yab u exlál an tak'ixtaláb, u chalpay abal ne'ech kin k'wajay ejat k'al na Dios; por tam tu exla' an tak'ixtaláb, u chu'u abal in walbidh ani u cho'óbna' abal yab ne'ech ku ejto kin k'wajay k'al na Dios. ¹⁰ U cho'óbna' ke an tak'ixtaláb xin pidhnál i xe'chintaláb, tin xalk'antsi abal in ne'ech ban k'ibeltaláb. ¹¹ Por an walastaláb in éyna' an tak'ixtaláb abal ti kin k'ambiy ani u cho'óbna' abal ne'ech kin k'ale ban k'ibeltaláb.

¹² Tsubax k'ejle ke nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, t'okat; ani xowa' in ulal ka t'ajan, t'okat, lujat ani alwa'. ¹³ Tám, ¿jeché' an tak'ixtaláb xin ulal ka t'ajan xowa' alwa', ne'ech ti kin júna' ban k'ibeltaláb? ¡Yaba!! An walastaláb,

abal ka xalk'an ke yab alwa', tin xalk'antsi abal in ne'ech ban k'ibeltaláb k'al xowa' alwa' in ulal ka t'ajan jeché' an tak'ixtaláb. Anchan', an tak'ixtaláb in xalk'a' ke an walastaláb yab t'ajat alwa'.

¹⁴ I cho'ób ke an tak'ixtaláb a Dios tu pidhám, por yab u ejto ku t'aja' xowa' in ulal jeché' an tak'ixtaláb kom in k'wajat tak'nél k'al an walastaláb. ¹⁵ Yab u cho'ób xant'éy u tamwal, pos yab u ejto ku t'aja' xowa' u lé' ku t'aja', tokot u t'ajál xowa' u pojkal. ¹⁶ Ani max tokot u t'ajál xowa' yab u lé' ku t'aja', u ulalich tám ke nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, alwa'. ¹⁷ Anchan', yabich naná' nu t'ajál an walastaláb; xita' nin t'ajál, ja'ich an walastaláb xu ko'kóm tin k'wajat. ¹⁸ U cho'ób ke ba naná', yab wa'ach xata' alwa'; pos u lé' ku t'aja' xowa' alwa', por yab u ejtawal ku t'aja'. ¹⁹ Pos yab u t'ajál xowa' alwa' xu lé' ku t'aja', tokot u t'ajál xowa' yab alwa' xi yab u lé' ku t'aja'. ²⁰ Ani max u t'ajál xowa' yab u lé', yabich naná' u t'ajál; in t'ajál an walastaláb xu ko'kóm.

²¹ Anchan' pé, tam u lé' ku t'aja' xowa' alwa', tokot u t'ajál xowa' yab alwa' xu ko'kóm. ²² Tu ejattal, u kulbetnál ku t'aja' xowa' in ulal nin tak'ixtal na Dios. ²³ U lé' ku t'aja' xowa' in ulal ka t'ajan nin tak'ixtal na Dios, por wa'ach bu t'u'úl nin cháp an walastaláb xi tin tamk'uyal. Jeché' nin cháp an walastaláb xi k'wajat bu t'u'úl, ja'ich tin t'ajál ku wala'.

²⁴ ¡Ch'ojontál u chu'bíl! ¿Jita' ne'ech ti kin wixk'intsi an ti walastaláb xu t'ajál bu t'u'úl xi tin ne'dhál ban k'ibeltaláb? ²⁵ U pidhál ti jalbintsixtaláb na Dios, ke tokot ni Ajátik Jesukristo ne'ech

kin ejto tin wixk'intsi an ti walastaláb. Jaxtám, k'al nu chalab u t'ajál xowa' in ulal nin tak'ixtal na Dios, por k'al nu t'u'úl, u t'ajál an walastaláb.

8

An xe'chintaláb xi yejat ki kó'oy tam i ko'olich an T'okat Ejattaláb ti ejattal

¹ Pos xo', yabich wa'ach ni jun i walbixtaláb abal xi k'wajatichtsik k'al na Kristo Jesús, yabich wa'ach ni jun i walbixtaláb, k'al xi k'wajatichtsik xan tin lé' an T'okat Ejattaláb ani yab xan tin kulbetnál nin t'u'úl. ² Pos nin tak'ixtal an T'okat Ejattaláb xin pidhnál an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal k'al tin kwentak'i na Kristo Jesús, tin káldhámlich bin tak'ixtal an walastaláb ani ban k'ibeltaláb. ³ Nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, yab in ejto kin wék'oy an walastaláb xi t'ajál k'al ni t'u'úl, kom yab in ko'ol in cháp. Jaxtám na Dios tin aba' nin Chakámil jelti jun i inik xu walablom k'al tin kwentak'i an walastaláb abal ti ku wék'ontsi an ti walastaláb xi t'ajál k'al ni t'u'úl. ⁴ Jeché' in t'aja' abal ka xalk'an jelti max i t'ajálich xowa' in ulal nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés, pos wawá' yabich u k'wajat jelt xan tin kulbetnál ni t'u'úl, u k'wajat jelt xan tin lé' an T'okat Ejattaláb.

⁵ Xin t'ajálsik tokotki xowa' in kulbetnál nin t'u'úl, tokot in chalpómstik xowa' in kulbetnál nin t'u'úl; por xin t'ajálsik xowa' in lé' an T'okat Ejattaláb, tokot in chalpómstik xowa' in lé' an T'okat Ejattaláb. ⁶ Max ki chalpóm tokot ki t'ajál xowa' in kulbetnál ni t'u'úl, ne'ech ku k'ale ban k'ibeltaláb;

por max ki t'ajál tokot xowa' in lé' an T'okat Ejattaláb, ne'ech ki kó'oy an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal ani an k'ijidhtaláb. ⁷ Xin chalpómtsik tokot kin t'aja' xowa' in kulbetnál nin t'u'úl, u kalelich in pojkal na Dios; pos yabtsik in lé' nibal in ejtawal kin t'aja' xan tin ulal nin tak'ixtal na Dios. ⁸ Jaxtám, xi k'wajattsik tokot in t'ajál xowa' in kulbetnálk'i nin t'u'úl, yab ne'ech kin ejto kin t'aja'tsik xowa' in lé' na Dios.

⁹ Por tatá'tsik yabich i k'wajat xan tin kulbetnál na t'u'úl, i k'wajatichtsik xan tin lé' an T'okat Ejattaláb, max nin T'okat Ejattal na Dios k'wajatich k'al tatá'tsik. Xita' yab in ko'ol nin T'okat Ejattal na Kristo, yab u dhabaláb k'al na Kristo. ¹⁰ Por max na Kristo k'wajatich k'al tatá'tsik, ni ejattal in ko'olich an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal abal u k'wajbadhich alwa' k'al na Dios; por ni t'u'úl k'wajat jelti max chemnek k'al tin kwenta an walastaláb. ¹¹ Ani max nin T'okat Ejattal na Dios, xin ejdha' ti ít na Jesús, k'wajat k'al tatá'tsik, jayéchk'i jeché' na Dios ne'ech kin pidha' ti xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal na t'u'úl xu chemel, k'al tin kwentak'i abal nin T'okat Ejattal k'wajat k'al tatá'tsik.

¹² Anchan' pé, kidháblábsik, ko'ol ku k'wajay jelt xan tin lé' na Dios ani yab jelt xan tin kulbetnál ni t'u'úl. ¹³ Pos max tatá'tsik tokot i k'wajálsik jelt xan tin kulbetnál na t'u'úl, ne'ech ki k'aletsik ban k'ibeltaláb, por max k'al tin kwentak'i an T'okat Ejattaláb, ka jila'tsik ka t'aja' xowa' in kulbetnál na t'u'úl, ne'ech ka kó'oysik an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal.

14 Ejtal xi k'wajattsik tak'nél k'al nin T'okat Ejjatal na Dios, u chakámláb k'al na Dios. 15 Pos an T'okat Ejjataláb xa bach'úmal, xi xo' k'wajat a t'ójontsaltsik, yab ja'ich abal ki k'wajaytsik juní i jik'éel. Jeché' an T'okat Ejjataláb ti t'ajál ki k'wajách ta chakámláb k'al na Dios. Jaxtám ti ne'ech ki ejto ki kawidh ulu enché' k'al ni jun i jík'ib: "Tatá' tu Táta'." 16 Jeché' an T'okat Ejjataláb in xalk'antsal ni ejattal ke wawá' u chakámláb k'al na Dios. 17 Max u chakámlábich k'al na Dios, ne'ech ki bach'u xowa' u bijtsidh ne'ech ku pidhan. Ne'ech ki bach'u xowa' in ulúmal na Dios ne'ech ti ku pidha' ani ne'ech ki kó'oy xowa' na Kristo in ko'ol. Anchan' ne'ech ka támun, max ki wat'na' an yajtsiktaláb jelti xin wat'na' na Kristo ani max ki wat'na' jeché' an yajtsiktaláb, ne'ech ki kó'oy an labidh t'okattaláb jelti xin ko'ol na Kristo.

18 Naná' u cho'ób ke an yajtsiktaláb xi xo' i ach'ál, yab ne'ech kin junu jelti an labidh t'okattaláb xi ne'ech ku tejwa'médhantsat tayíl. 19 Ejtal xowa' in t'ajám na Dios xi k'wajat walk'i' ani chabál, in aytsím t'ajat kin bajaw xowk'i' ne'ech ka tejwa'médhantsat an ti labidh t'okattaláb nin chakámiltsik na Dios. 20 Ejtal xowa' na Dios in t'aja', jilk'on jelti max yab xata' ti alwa', por yab abal xowa' xi t'ajadh, anchan' tin le'na'. Anchan' ti t'ájan kom na Dios anchan' tin le'na' ani kom in cho'ób ke tayíl ne'ech juní kin lejkiy. 21 Ejtal xowa' t'ajadh k'al na Dios, ne'ech ka káldhá abal yabich ka k'wajay xon ti yab alwa' ani abal kin bach'u jeye an labidh t'okattaláb tam ka tejwa'médhantsat tin labidh t'okát nin chakámiltsik na Dios. 22 I cho'ób alwa' ke xowa' na Dios in t'ajám, asta xo'

jelti max u ej'él jelti tam jun i mímláb in ach'ál i ch'uk'uxtaláb tam ne'chich kin wa'chiy jun i chakam. ²³ Aníl weye wawá', xi ko'olich an T'okat Ejattaláb jelti jun i okxintsixtaláb k'al tin kwenta xowa' ne'ech ki bach'u más tayíl, u ej'él weye ti itsích. U k'wajat i aytsím xowk'i na Dios ne'ech tu k'wajba' tu ok'odh chakámláb k'al Jajá' ani anchan', tu káldha'ich bin tak'ixtal an walastaláb. ²⁴ Tam ti na Dios tu lo'o, i tuju ki aytsi xowa' in ulúmal ne'ech ti ku pidha'. Max ki chu'úch xowa' i aytsal ki chu'u, ¿jant'ó bél ku k'wajay ki aytsím ki chu'u? ²⁵ Por max u k'wajat i aytsím xowa' yabél i chu'tal, i aytsím k'al i k'ayúmtaláb.

²⁶ An T'okat Ejattaláb ja'ich xi tu tolmintsal an ti ejattal tam u ól. Tam yab i cho'ób xan ti ku ólan, an T'okat Ejattaláb ja'ich xi tu kontsintsal xowa' i yéntsál k'al jun i káwintaláb xi tokotk'i na Dios in exbayal. ²⁷ Por na Dios, xi tu exlantsal an ti itsích, in cho'ób xant'éy in ulal an T'okat Ejattaláb. Pos an T'okat Ejattaláb in kontsintsal xu dhabalábichsik k'al na Dios, xantik'i tin kulbetnál na Dios.

I átámlich

²⁸ I cho'ób ke xita' in k'ak'nálich na Dios, ejtal xowa' in tamwal, u tolmiyáb k'al abal ka likey más nin itsích. Anchan' u támnal k'al xita' kanidhtsik xantik'i tin le'námal na Dios. ²⁹ Xita' in ok'ox takuy, in ok'ox bijtsi abal ka k'wajay jelti nin Chakámil Jesukristo. In t'aja' anchan', abal jeché' na Jesukristo, ka k'wajay ti jidhtal Chakámláb. ³⁰ Xita' nin takuy, ja'ich nin ok'ox bijtsi abal ka k'wajách jelti nin Chakámil ani xita' nin takuy, in k'wajba' abal ka k'wajách alwa' k'al Jajá'. Ani xita' in k'wajba' abal ka k'wajách alwa' k'al Jajá', in

pidha' ti awiltaláb abal kin bach'utsik an labidh t'okattaláb.

³¹ ¿Pos jant'éy ne'ech ki ulu k'al jeché' tin kwenta? Max na Dios k'wajat k'al wawá', ¿jita' ne'ech kin ejto ti ku t'ajtsi xowa' yab alwa'? ³² Max na Dios yab in k'anidha' kin pidhna' nin Chakámil abal ka chemdhá k'al wawá' ti kwenta, ¿awxe' yab ne'ech ti ku pidha' k'al tin kwentak'i na Kristo ejtal xowa' i yéntsalsal? ³³ ¿Jita' k'al ti ne'ech ka walbiyat xi takudhtsik k'al na Dios? Na Dios ja'ich nin ulal abal yab walbidhtsik; ³⁴ ¿jita' ne'ech ti walbix? Na Kristo ja'ich na chemech ani ejech ti ít. Ja'ich xi k'wajat tin eját na Dios ani ja'ich jeye xi k'wajat tu kawintsalsal. ³⁵ ¿Pos jita' ne'ech kin ejto kin t'aja' ke yab ku k'wajay k'án k'al na Kristo? ¿Awxe' ne'ech kin ejto kin t'aja' ke yab ku k'wajay k'án k'al na Kristo an yajtsiktaláb, an t'e'pintaláb, an odhbijixtaláb, an k'a'ínab, an ch'ojontáltaláb, an k'ak'adhtaláb, o an chemlá? ³⁶ An T'okat Dhuslab in ulal enché':

K'al tatá'k'i ta kwenta u aytsímte k'al an chemlá putál a k'ítsá;
u t'ajtsinal jelt xan tu t'ajtsinal an borregotsik tam u júnáb xon tu chemdháb.

³⁷ Por k'al ejtal jeché', i átámalich tu k'wajat k'al tin kwentak'i na Kristo xi tu k'anidhámal t'ajat.

³⁸ Jaxtám, naná' u cho'ób alwa' ke yab wa'ach ni jun xata' xi ne'ech kin ejto kin t'aja' ke yab ku k'wajay k'án k'al na Dios. Nibal an chemlá, nibal an xe'chintaláb, nibal an t'okat abatwáletsik, nibal an ajátiklábtsik xin ko'ol i awiltaláb k'al xowa'kichk'i, nibal an cháplábtsik, nibal xi xo', nibal xi tayíl, ³⁹ nibal xi t'ek'at, nibal xi owtsik. Ni

jun xata' xowa' t'ajadh k'al a Dios ne'ech kin ejto kin t'aja' ke yab ku k'wajay k'án k'al na Dios k'al tin kwentak'i ni Ajátik Jesukristo.

9

Na Dios in takwyámal an atiklábtsik xi Israel

¹ Tsubax in káw kom u belálích na Kristo ani yab in k'ambix; pos nu chalab, kom teykómte k'al in cháp an T'okat Ejattaláb, tin óltsal abal tsubax xowa' ne'ech ku ulu. ² In t'e'pinal t'ajat tin k'wajat ani ech'ek'i u ach'ál i yajal tu itsích k'al tin kwenta nu at kidhtal. ³ Pos asta naná' u lé'ak max in bijtsidh kin k'ale ban k'ibeltaláb ani yabak ku bela' na Kristo, max jeché' alwa'ak abal nu at kidhtaltsik. ⁴ An israelitatsik, xi ja'ich nu at kidhtaltsik, ja'ich xi k'wajattsik ti chakámláb k'al na Dios. Ja'ich jeye xi ne'ech kin bach'utsik an labidh t'okattaláb, an lejkintaláb ani nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés. An israelitatsik ja'ich punk'untsidh kin t'ójontsi na Dios ban atá xon ti Jajá' u k'ak'náb ani ja'ich jeye xi usnéktsik ke ne'ech kin bach'u xowa' na Dios in ulúmal ne'ech kin pidhna'. ⁵ An ok'ox táta'lábtsik, u kidhtaláb jeye k'al an israelitatsik ani na Kristo, xi wa'chin jelt xan tu wa'chinal jun xita' teché' ti chabál, u kidhtaláb jeye k'al an ok'ox táta'lábtsik. Jeché' na Kristo, ja'ich na Dios xin tak'yal ejtal xowa' wa'ach, lábt'ajadh ti k'wajat malilíl i k'ij. Anchan' ka t'ájan.

⁶ Yab ne'ech ki ejto ki ulu ke nin káwintal na Dios yab t'ájan xan tin ulal, pos yab ejtal xu wa'chinal ban israelitatsik u israelita. ⁷ Yab ejtal nin kidhtaltsik na Abraham u chakámlábtsik k'al jajá'; pos

usnék k'al na Dios enché': "K'al na Isák, yán t'ajat ne'ech ka kó'oy a kidhtaltsik." ⁸ Jeché' tu tolmiyal ki exbay ke ni jun xita' yab u chakámláb k'al a Dios k'al tin kwentak'i an kidhtaláb xon tu wa'chinal; u chakámlábsik k'al na Dios xita' nu wa'chinal xantik'i na Dios tin ulúmal. ⁹ Pos xowa' utsan na Abraham k'al na Dios ja'ich jeché': "Tam kin bajaw an k'ij, ne'ech kin tsích ani na Sara, ne'ech kin wa'chiy jun i chakam."

¹⁰ Ani yab tokot já'k'i jeché'. Chablam nin chakámil na Rebeka, u chakámlábsik k'al júnk'i tokot i inik xi ja'ich ni weje' pakélil Isák. ¹¹⁻¹³ Tam ti xi jeché' cháb an chakamtsik yabél wa'chinék ti chakam ani nibal bél in t'ajálsik xowa' alwa' o xowa' yab alwa', utsan enché' na Rebeka k'al na Dios: "Xi ok'ox ne'ech kin t'ójontsi xi tayíl." Jeché' anílk'i jeye tu kalel xan tin ulal an T'okat Dhuslab enché': "U k'anidha' na Jakob, por u pojka' na Esaú." Anchan', xalk'anich abal na Dios in ko'ol i awiltaláb kin takuy xita' Jajá' in kulbetnál; xita' Jajá' in lé' kin kaniy ani yab in ódhál ti kwenta xant'éy in t'ajámaltsik.

¹⁴ ¿Pos jant'éy ne'ech ki ulu? ¿Ke na Dios yab lujat? ¡Yaba! ¹⁵ Pos utsan enché' na Moisés k'al na Dios: "Ne'ech ku kó'ontsi ti yajnantsixtaláb xita' Naná' u lé' ku kó'ontsi ani ne'ech ku kó'ontsi ti k'ak'naxtaláb xita' Naná' u lé' ku kó'ontsi." ¹⁶ Anchan' pé, yab ja'ich abal wawá'k'i ki le'na' o ki t'aja' i chápláb, tokot na Dios xu kó'ontsix ti yajnantsixtaláb, ja'ich nin cho'ób. ¹⁷ Pos ban T'okat Dhuslab, na Dios in utsa' enché' an pulek tak'ix xi Ejipto: "Tu k'wajbámal ta pulek tak'ix abal ku xalk'a' ba tatá' nu cháp ani abal kin exlomná

putálk'i an chabál.” ¹⁸ Jaxtám tu xalk'analich ke na Dios in kó'ontsal ti yajnantsixtaláb xita' Jajá' in lé' kin kó'ontsi ani in chapikmédhantsal tin itsích xita' in lé' kin chapikmédhantsi.

¹⁹ Por tám ne'ech ti kin utsa' enché': “Max anchan', ¿jant'ók'i pé tám na Dios tin walbiyal an iniktsik? Pos, ¿jita' ne'ech kin ejto kin tomna' na Dios?” ²⁰ ¡Por pay'lomláb! ¿Jant'éy teye a éy abal ki k'wajay ta káwlíx k'al a Dios? ¿Awxe' an pats ne'ech kin ejto kin utsa' enché' xi k'ál ti t'ajadh?: “¿Jant'ók'i tin t'ajámal anchan'?” ²¹ Pos an t'ojom in ko'ol i awiltaláb kin t'aja' k'al an k'ut' xan ti jajá' kin le'na'; ne'ech kin ejto kin t'aja' k'al jachan' an k'ut' jun i pats xi exbadhk'i ti ne'ech ti éynal ani jún, xi ne'ech ti éynal ech'ek'i.

²² ¿Ani jant'ó max na Dios, abal kin xalk'a' wé' an yajtsiktaláb xi ne'ech kin pidhna' ani kin xalk'a' nin cháp, in kuxuy k'al yantam i cha'attaláb xowa' in t'ajál xin tomnátsik kin bach'u an yajtsiktaláb ani ka k'ibdhátsik? ²³ Pos in t'aja' anchan' abal kin pidhna' ka exlantsat tin pubíl nin labidh t'okát, jelt xan ti támun k'al wawá'. Jajá' tu kó'ontsi ti yajnantsixtaláb ani tu t'ojoy abal ki ejto weye ki bach'u jachan' an labidh t'okattaláb. ²⁴ Jeché' xita' na Dios in takwyámal, ja'ich wawá'ich, yab i judíok'itsik, in takwyámal jeye xi yabtsik u judío. ²⁵ Pos na Dios in ulal enché' ban T'okat Dhuslab xin dhutsám na Oséas:

An atiklábsik xi yabwi'ik u dhabal, ne'ech ku ulu ke u dhabal;
ani xi yabwi'ik u k'anidhál, ne'ech ku ulu ke u k'anidhál.

26 Ani táyk'i xon ti utsantsik enché': "Tatá'tsik yab i dhabaláb k'al Naná", taja' ne'ech ki bijyattsik ta chakámláb k'al na Dios xi ejat.

27 Por k'al tin kwenta an israelitatsik, na Isaías in ulu enché': "Maske nin kidhtal an israelitatsik yán t'ajat jelti an kidhib xi wa'ach ban pujal, tokot ne'ech ka jilk'on jun kwene' xi ne'ech ka lo'wat, 28 pos an Ok'óxláb ne'ech kin t'aja' teché' ban chabál xan tin ulúmal, ne'ech kin t'aja' kidhat ani jik'at." 29 Jelt xan tin ulúmal más ok'ox na Isaías enché':

Max an Ok'óxláb yabak tu jiltsámal ti kidhtaltsik, i tamúmalak weye jelt xan ti ok'odh k'ibdhá an atiklábtsik xi Sodoma ani xi Gomorra.

An judíotsik ani an alwa' t'ilab

30 ¿Jant'éy ne'ech ki ulu? I ulal ke xi yabtsik u judío, xi yab in ayaltsik ka k'wajbájichtsik alwa' k'al na Dios, in bajawtsik ka k'wajbá alwa' k'al na Dios k'al tin kwentak'i nin belomtal. 31 Por an israelitatsik, xin wéwnámaltsik jun i tak'ixtaláb xin chalpayaltsik ke k'ál ti ne'ech ka k'wajbátsik alwa' k'al na Dios, yab in bajawtsik ka k'wajbá alwa' k'al na Dios. 32 ¿Jant'ók'i ti yab in bajawtsik ka k'wajbá alwa' k'al na Dios? Abal in ayaltsik ka k'wajbá alwa' k'al na Dios k'al xowa' in t'ajál ani yab abal u belom. In junwal jelti max t'adhk'un k'al jun i t'ujub; jeché' xin junwal jelti an t'ujub, ja'ich na Kristo. 33 Ban T'okat Dhuslab k'wajat dhutsadh enché':

Ne'ech ku k'wajba' Sión jun xita' xin junwal jelti jun i t'ujub xu t'adhk'undhax ani u kwajlax;

xita' k'al ti ka belan Jajá', yab ne'ech ka tid-hebédhá.

10

¹ Kidháblábsik, xowa' u lé' tu itsích ani xowa' u kontsal na Dios k'al tin kwenta an israelitatsik, ja'ich ke ka lo'eytsik jeye. ² Naná' u ulal ke jajá'tsik in lé' kin t'aja' xan tin ulal na Dios, por yabtsik in t'ajál xan ti yejat. ³ Kom yabtsik in cho'ób xan ti na Dios tu k'wajbax alwa' k'al Jajá' ani kom yabtsik in t'ajál xan ti na Dios tin ulal, jaxtám ti tokot in ayal jajá'k'itsik xan ti ka k'wajbájich alwa' k'al na Dios. ⁴ Ejtal xita' kin bela' na Kristo, u k'wajbábich alwa' k'al na Dios ani yabich yejat kin t'aja' xowa' in ulal nin tak'ixtal na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés.

⁵ Por k'al tin kwenta abal jun xita' ka k'wajbájich alwa' k'al a Dios k'al an tak'ixtaláb'k'i, na Moisés in dhutsa' enché': "Xita' kin ejto kin t'aja' ejtal xowa' in ulal an tak'ixtaláb, ne'ech ka k'wajay alwa'."

⁶ Por k'al tin kwenta abal jun xita' ka k'wajbájich alwa' k'al na Dios k'al tin kwentak'i abal u belom, in ulal enché': "Yab ka ulu enché' ta ejattal", ¿jita' ne'ech ka k'adhiy walk'i' abal kin utsa' ka pa'ay na Kristo? ⁷ O ¿jita' ne'ech ka pa'ay asta cha'at xon ti k'wajat an chemélomtsik abal kin utsa' ka kale na Kristo? ⁸ Pos, ¿jant'éy pé tám nin ulal? "An alwa' t'ilab k'unat ti k'wajat, k'unat ti k'wajat ba na wi' ani ba na itsích." Jeché' an alwa' t'ilab, ja'ich ni t'ilál abal ka belan. ⁹ Max ka ulu k'al na wi' ke na Jesús ja'ich an Ajátikláb ani ka bela' ta itsích ke na Dios in ejdhámal ti ít tam ti chemdhá, ne'ech ki lo'ey. ¹⁰ Pos k'al ni itsích ti yejat ku belmách abal ku

k'wajbájich alwa' k'al na Dios ani k'al ni wi' ti yejat ki ulu ke na Jesús ja'ich an Ajátikláb abal ku lo'éch.

¹¹ An T'okat Dhuslab in ulal enché': "Ni jun xita' xi k'al ti ka belan yab ne'ech ka tidhebédhá."

¹² Pos na Dios yab in ódhál ti kwenta max i judío o yaba'; pos Jajá' xu Ajátikláb k'al ejtalk'i, alwa' t'ajat k'al xita'kichk'i ti ka tawná. ¹³ "Ejtal xita' k'al ti ka tawná an Ajátikláb ne'ech ka lo'ey." ¹⁴ Por, ¿jan ti ne'ech kin tawna'tsik an Ajátikláb max yab in belámal? ¿Jan ti ne'ech kin bela' max yab t'ílsidhtsik? ¿Jan ti ne'ech kin ach'a'tsik an alwa' t'ilab max yab wa'ach xita' k'al ti ka t'ílsintsik?

¹⁵ ¿Ani jan ti ne'ech ka k'ale jun xita' kin t'ila' an alwa' t'ilab max yab ka aban? An T'okat Dhuslab in ulal enché': "¡K'ijidh t'ajat tam ka ulich jun xita' xin tsi'dhál an alwa' t'ilab k'al tin kwenta an k'ijidhtaláb!"

¹⁶ Por yab ejtalk'i in bach'wal an alwa' t'ilab abal kin t'aja' xan tin ulal, pos na Isaías in ulal enché': "Ok'óxláb, ¿jita' in belám xowa' i ólnámal?" ¹⁷ Pos anchan', xowa' i belál ja'ich xowa' i ach'ál, xowa' i ach'ál ja'ich in káwintal a Dios.

¹⁸ Por naná' u konyal: ¿Awxe' yab in ach'ámaltsik an tsubaxtaláb? ¡In ach'ámaltsik! An T'okat Dhuslab in ulal enché':

Nin káwintal an t'ílsixtsik ach'atmenek putál an chabál

ani nin t'ilábiltsik, in bajúmal putálk'i xon ti k'wajtsidh an chabál.

¹⁹ Por u konyal juní: ¿Awxe' an israelitatsik yabél in exbayámal? Por na Moisés in ulal enché' tin jidhtal:

Ne'ech ku t'aja' ki it'ixbétsik k'al tin kwenta i atiklábtsik xi yab u takwyámal;
 ne'ech ku t'aja' ki chakuytsik k'al tin kwenta an atiklábtsik xi yab in exlál nu káwintal.

²⁰ Ani más tayíl, na Isaías in t'aja' jeye kin ulu enché':

Xi yab tin ayaltsik, tin ela';

ani u xalk'a' tubá' abal kin chu'tat k'al xi yab xe'ech tin konówiyaltsik.

²¹ Por k'al tin kwenta an israelitatsik, in ulu enché': "Putál a k'ítsá in k'wajay tin tawnax an ti atiklábtsik xi yab u t'ajax ti k'ij ani u tomnax."

11

An Israelitatsik xi lo'odhichtsik

¹ Pos xo' u ulal enché': ¿Awxe' na Dios in ok'odh pojkamalich an israelitatsik, an atiklábtsik xi Jajá' in takwyámal? ¡Yaba! Pos naná' in israelita neye, u kidhtal na Abraham ani in kidhtaláb k'al nin kidhtaltsik na Benjamín. ² Na Dios yab in ok'odh pojkamal an israelitatsik. Jeché' an israelitatsik, ja'ich xi Jajá' in ok'ox takwyámal. ¿Yabxe' a cho'óbsik xant'éy in ulal an T'okat Dhuslab k'al tin kwenta an t'ílsix Elías, tam ti jajá' in ólna' ba na Dios, an israelitatsik? Enché' tin utsa' na Dios: ³ "Ok'óxláb, an israelitatsik in chemdhámal na t'ílsixiltsik ani in pakúmal xon ta k'wajbantsáb an ti pikbantsixtaláb; tokotich naná' in jilk'onal ani in le'náb neye kin chemdhá." ⁴ Por tók'oyat enché' k'al na Dios: "U pílmédhámalich abal Naná' buk mil i iniktsik xi yab tudhenektsik abal kin k'ak'na' nin ch'ilábil an dios Baal." ⁵ Anílk'i jeye xo' jeché' i k'ij jilk'onék jun kwene' an israelitatsik

xin takwyámal na Dios k'al nin alwa'tal. ⁶ Ani max takudh k'al tin kwentak'i nin alwa'tal na Dios, yabich ja'ich tin kwenta k'al xowa' jún in t'ajál; pos max anchanak, nin alwa'tal na Dios, yabich tám u kalel i alwa'taláb.

⁷ ¿Pos jant'éy ne'ech ki ulu? Yab ejtal an israelitatsik in bajaw ka k'wajay alwa' k'al na Dios, tokot in bajawtsik ka k'wajat alwa' k'al na Dios, xi takudh. Xi k'e'ettsik chapikmédhantsatsik tin itsích, ⁸ jelt xan tin ulal an T'ókat Dhuslab enché': "Pidhantsik k'al na Dios tin ejattal xi yab t'ajat xata' in exbayal, tin wal xi jelti max yab u chu'ux ani tin xuchun xi jelti max yab u och'ox. Asta xo', anchan' ti k'wajattsik." ⁹ Na Dabid in ulal enché': Ke nin ajíbalsik ka wenk'on jelti paltsixtaláb, ani jelti max ka t'adhk'untsik k'ál ani taja' kin bach'utsik nin jalbíl nin walab.

¹⁰ Ka k'wajaytsik jelti max jok'olbédhats abal yab ka chu'xin ani ka kútandha'tsik abal ech'ek'ijich.

An lo'eltaláb xin bach'wal xi yabtsik u judío

¹¹ Pos xo' u ulal enché': ¿Awxe' tam ti an israelitatsik in ch'ikat t'aja' na Dios, ok'odh pojkátsik k'al na Dios? ¿Yaba!! Por k'al tin kwentak'i nin walab, lo'wat xi yabtsik u judío abal an israelitatsik kin le'na' jeye ka lo'wat. ¹² K'al tin kwentak'i nin walab an judíotsik, lo'wat an atiklábtsik xi putál an k'ay'lá. Ani tam ti pojká an judíotsik k'al na Dios, lo'wat xi yabtsik u judío. Jaxtám, tam ka bach'wat juní an judíotsik k'al na Dios, más púlek an lábt'ajaxtaláb ne'ech kin bach'u an atiklábtsik.

¹³ Ne'ech tu utsa'tsik jun xata' tatá'tsik xi yabtsik i judío: Naná' in k'wajat tin abatwále abal xi yabtsik u judío ani in t'ojnal chapik abal ku t'aja' jeché' an t'ojláb. ¹⁴ Anchan' tu t'ajál abal nu at kidhtaltsik kin le'na' jeye ka lo'wattsik, jelt xan ti tatá'tsik i lo'odh. ¹⁵ Pos max tam ti pojká an judíotsik k'al na Dios, k'wajbájich alwa' k'al na Dios an atiklábtsik xi putál an k'ay'lá, ¿jant'éy ne'ech ka támun tam an judíotsik ka bach'wattsik juní? Ne'ech ka pidhantsik ti xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal xi k'wajattsik jelti max chemnek. ¹⁶ Max an jidhtal pan xu t'ajnal ja'ich abal a Dios, ejtal an xo'kadh che'edh trigo, ja'ich jeye abal Jajá'. Ani max an iblab ja'ich abal a Dios, ejtal an k'we'lek, ja'ich jeye abal Jajá'.

¹⁷ An judíotsik, in junwal jelti nin k'we'él an lej olibo ani xi yabtsik u judío, in junwal jelti nin k'we'él an dhimalón olibo. Taltsik an judíotsik xin junwal jelti nin k'we'él an lej olibo, wék'oyat ani tatá', xa junwal jelti nin k'we'él an dhimalón olibo, i ch'at'an xon ti jajá'tsik wék'oyat. Anchan', a bajawtsik ki k'wajay teykómte k'al nin ibíl ani nin xich'ál an lej olibo. ¹⁸ Yab ka ulu ke tatá'tsik más i alwa' ke an judíotsik xin junwal jelti nin k'we'él an lej olibo. Yab ka ulutsik anchan', pos yab tatá'tsik a teykóm nin ibíl jachan' an lej olibo, tatá'tsik ni teykómte k'ál.

¹⁹ Ne'ech xóna' ka ulu enché': "Ani' k'ejle, por an k'we'labtsik t'ak'yat abal kin ch'at'an naná' ba jachan' an lej olibo." ²⁰ Ani' k'ejle; por an judíotsik xin junwal jelti nin k'we'él an lej olibo, wék'oyattsik abal yab u belom ani tatá'tsik, i

ch'at'an xon ti jajá'tsik wék'oyat k'al tin kwen-tak'i abal i belom. Yab ka t'ek'a'tsik tabá' abal anchan', tokot ka kó'oytsik i kwenta. ²¹ Pos max na Dios yab in pakwlintsi an judíotsik xin junwal jelti nin k'we'él an lej olibo, yab teye ne'ech ti ki pakwlintsitsik. ²² Na Dios i alwa' inik t'ajat, por chapik jeye t'ajat u tawnax. Chapik t'ajat in tawnál an judíotsik xin jila' ti belom; por k'al tatá'tsik, alwa' inik t'ajat max ka óntsi ki k'wajay bin alwa'tal, max yab ka óntsi ki k'wajay bin alwa'tal, ne'ech teye ki wék'oyat. ²³ Max ka belmáchtsik juní an judíotsik, ne'echtsik juní ka ch'at'an xon ti wék'odh; pos na Dios in ko'ol i awiltaláb abal kin ch'at'a'tsik juní xon ti wék'odh. ²⁴ Tatá'tsik xi yab i judío, xa junwal jelti nin k'we'él an dhimalón olibo, na Dios ti ch'at'a' ban lej olibo maske yab in tomnál. Max na Dios in t'aja' anchan' k'al tatá'tsik, an judíotsik xin junwal jelti nin k'we'él an lej olibo, más ja' in tomnál ka ch'at'an ban lej olibo.

Tam ka ok'odh lo'watich an israelitatsik

²⁵ Kidháblábsik, u lé' ka cho'óbna'tsik xowa' na Dios in ko'olwi'ik yab tejwa' abal yab ka ulu ke tatá'tsik i chalpadh t'ajat: na Dios in chapikmédhantsi tin itsích taltsik an israelitatsik, por yab abal ech'ek'i, tokot asta tam ka lo'éch xi yab u israelitatsik xi k'wajat takudh abal ka lo'ey. ²⁶ Tayíl, tam ka lo'éch xi yab u israelitatsik xi k'wajat takudh abal ka lo'ey, ejtal an israelitatsik ne'ech ka lo'wat; pos an T'okat Dhuslab in ulal enché':

Ban bitsow Sión ti ne'ech ka tsích an Lo'ox.
Ne'ech kin wék'ontsi ejtal an ti walastaláb nin
kidhtaltsik na Jakob.

27 Ani jeché' ja'ich an lejkintaláb xi ne'ech ku kó'oy k'al jajá'tsik,

tam Naná' ku wék'ontsi an tin walastalábiltsik.

28 An israelitatsik in pojkál an alwa' t'ilab ani anchan' in pojkálích na Dios k'al tatá'tsik ta kwenta. Por u k'anidhábitsik k'al na Dios k'al tin kwentak'i nin weje' pakéilitsik xi takudh k'al na Dios abal ka dhabalnátsik k'al Jajá'. 29 Pos xowa' na Dios in pidhnál, yab in k'ániyal ani yab in jalk'uyal nin chalab tam kin takuy jun xita' abal kin dhabalna'ich.

30 Ti we'él chabk'i' a ch'ikat t'ajá'tsik na Dios, por xo', i kó'ontsidhichtsik ti yajnantsixtaláb k'al tin kwenta abal an israelitatsik in ch'ikat t'aja' na Dios. 31 Anchan' jeye xo', an israelitatsik in ch'ikat t'ajámal na Dios abal k'al tin kwentak'i an yajnantsixtaláb xi kó'ontsattsik, ka kó'ontsattsik jeye.

32 Pos na Dios in walka' ke ejtal ka ch'ikat t'ajxin abal kin kó'ontsi ti yajnantsixtaláb ejtalk'itsik.

33 ¡Yán t'ajat nin alwa'tal na Dios ani nin chalpadhtal! Na Dios xowa'kichk'i in exbaya. Yab i ejtowa ki wila' xowa' Jajá' in ulal, nibal i ejtowa ki exbantsi xowa' in t'ajál. 34 Pos, “¿jita' in exbantsámal xowa' in chalpayal an Ok'óxláb? O ¿jita' k'al ti tak'idh? 35 ¿Jita' in pidhámal ok'ox jun xata' an Ok'óxláb abal tayíl ka pidhan jun xata' jelti jun i jalbintsixtaláb?” 36 Pos ejtal xowa'kich ba Dios ti tál, k'al Jajá' ti t'ajadh ani abal Jajá'. ¡Ke an labidh t'okattaláb kin kó'oy na Dios malilil i k'ij! Anchan' ka t'ájan.

12

An ít xe'chintaláb

¹ Kidháblábtsik, tu pakabédhál k'al tin yajnantsixtal na Dios abal ka pidhna'tsik tabá' jelti jun i pikbantsixtaláb xi ejat ani t'okat, xan tin kulbetnál na Dios. Jeché' ja'ich an tsubax k'ak'naxtaláb. ² Yabich ki k'wajaytsik jelt xan tu k'wajíl xi yab u belom; ka jalk'úchtsik na xe'chintal k'al tin kwentak'i abal i ítmédhantsidhich an ta chalab. Anchan' ne'ech tám ka bajawtsik ka chu'u alwa' xowa' já' in lé' na Dios, xowa' in kulbetnál ani xowa' lujat.

³ K'al an punk'untsixtaláb xi tin pidhámal na Dios k'al nin alwa'tal, tu utsálsik ke ni jun xita' yab yejat kin t'ek'a' tinbá', tokot ka k'wajay xan ti yejat. Más alwa' ke juntsik ta éb ka éyna'tsik an alwa' chalab, xantik'i ta pidhnéksik ki belmách k'al na Dios. ⁴ Pos anchan' jelti ni t'u'úl yán i peje'tsik in ko'ol ani k'e'etich k'e'etich xant'éy in t'ajál, ⁵ anchan' weye wawá', maske yán tu éb, jun tokot tu áynal jelti nin putálíl nin t'u'úl na Kristo. Juntsik tu éb i junwal jelti jun peje' nin t'u'úl na Kristo.

⁶ Na Dios tu pidhámal ti awiltaláb juntsik tu éb, xantik'i Jajá' tin le'námal k'al nin alwa'tal, por yejat ki éyna' alwa' xowa' tu pidhámal. Xita' pidhnék ti awiltaláb k'al na Dios ti t'ílsix, kin t'aja' jeché' an t'ojláb xantik'i ti pidhnék kin bela'. ⁷ Xita' pidhnék ti awiltaláb ti t'ójontsix, ka t'ójontsixin alwa'; xita' pidhnék ti awiltaláb ti ok'tsix, ka ok'tsixin alwa'. ⁸ Xita' pidhnék ti awiltaláb ti tak'ix, ka tak'xin xan ti yejat; xita' in pidhnál xata', kin t'aja' k'al yantam i kulbétaláb. Xita' pidhnék ti awiltaláb ti ok'lek belomtsik, yejat kin t'aja' k'al yantam i kwenta ani xita' pidhnék ti awiltaláb kin tolmiy an

ch'ojontálsik, kin t'aja' k'al yantam i kulbétaláb.

Xowa' yejat kin t'aja' tam jún u belomich

⁹ Yab ki k'ánídháxintsik eb itsích'í. Yab ka t'ajálsik xowa' yab alwa', tokot ka t'ajálsik xowa' alwa'. ¹⁰ Ki k'ánídháxintsik jún ani jún jelt xan ti yejat ka k'ánídháxin xin belálichtsik na Kristo. K'al tin kwenta an k'ák'náxtaláb, ki k'ák'náxintsik jún ani jún xan ti yejat.

¹¹ Ka t'ajálsik xowa' yejat ka t'aja', yab ka óbetna'. Ka t'ójontsaltsik an Ajátikláb k'al yantam a ejattal.

¹² Ki k'wajaytsik k'ijidh k'al tin kwenta an ayt-sixtaláb xa ko'oltsik; ka kuxyal k'al i cha'attaláb xowa'kichk'í an yajtsiktaláb ka tamu ani ki ólantsik ech'ek'í.

¹³ Ka tolmiyal an belomtsik k'al xowa' in yéntsál; ka bach'waltsik alwa' xita' u ulel ti ki ál'na'.

¹⁴ Ka lábt'ajálsik xi ti at'ál. Ki lábt'ajxintsik ani yab ki odhbijxintsik.

¹⁵ Ki kulbétsik teye k'al xu kulbélsik ani ki uk'intsik teye k'al xu uk'naltsik.

¹⁶ Ka kó'oytsik junini' na chalab jún ani jún. Yab ka t'ek'álsik tabá', ki junkuntsik k'al xi ch'ojontálsik. Yab ka wáy'na' ke i chalpadhtsik t'ajat.

¹⁷ Max jun xita' ti ki t'ajtsi xowa' yab alwa', yab ka witsbantsi. Ka t'ajtsal ech'ek'í xowa' alwa' an atiklábtsik. ¹⁸ Ka t'ajálsik an chápláb asta xon ti ka ejto abal ki k'wajay k'ijidh k'al ejtalk'itsik. ¹⁹ Kidháblábsik xi tu k'anidhálsik t'ajat, max jun xita' ti ki t'ajtsi xowa' yab alwa', yab ka witsbantsi, ka jila' abal ka pidhan an ti k'ak'adh yajtsiktaláb k'al na Dios; pos an T'okat Dhuslab in ulal enché':

“Naná' u lujyal tin lújundhax, Naná' ne'ech ku pidha' xowa' in lujyal kin bach'u. Anchan' in ulal an Ok'óxláb.” ²⁰ Ani in ulal jeye enché': “Max xi ti at'ál, ka k'a'ay, ka k'apundha'; ani max ka tsikey, ka pidha' ti ja' kin uch'a'. Pos max ka t'aja' anchan', ne'ech ka tidhebédha' t'ajat.” ²¹ Yab ka walka' ki átá k'al xowa' yab alwa', ka áta' xi yab alwa' k'al xowa' alwa'.

13

¹ Ni jun xita' yab yejat kin ch'ikat t'ajál an awiltalábsik. Pos yab wa'ach ni jun i awiltaláb xi yab k'al a Dios ti k'wajbadh; ejtal an awiltalábsik xi wa'ach, k'al a Dios ti k'wajbadh. ² Jaxtám, xita' kin tomna' an awiltaláb, u kalelich in tomnál na Dios. Ani xu tomnaxtsik, jajá'ich in ayal xan ti kin walbindha' tinbá'. ³ Xita' in t'ajál xowa' alwa', yab in ch'ejnál an awiltalábsik; por xita' in t'ajál xowa' yab alwa', in ch'ejnál an awiltalábsik. Max yab a lé' ka ch'ejna' an awiltalábsik, ka t'ajál xowa' alwa'. Anchan', ne'ech tám ki chu'tat k'al an awiltalábsik ke i alwa' inik. ⁴ Pos an awiltalábsik k'wajat in t'ójontsal na Dios abal tatá'tsik ta alwa'bíl. Por max a t'ajál xowa' yab alwa', ka ch'ejna'; pos yab anik'i tin ko'ol an awiltaláb abal ti ki yajlombédha'. Pos jajá'tsik k'wajat in t'ójontsal a Dios abal kin lújundha' ani kin yajlombédha' xin waláltsik. ⁵ Jaxtám, yejat ki exbantsal xowa' kin ulu an awiltalábsik, yab abal yabk'i ku yajlombédhá, ki t'aja' anchan' abal yab ki ach'a' ke u walbidh. ⁶ Ja'ich jeye k'al jeché' tin kwenta ta pidhnálsik an jalbixtalábsik, pos an awiltalábsik k'wajat in t'ójontsal a Dios ani ja'ich jeché' nin t'ojlábiltsik.

⁷ Ka pidha' an awiltalábsik xowa' in lujyal kin bach'u. Ka pidhál ti jalbixtaláb an awiltalábsik, xin lujyal kin bach'u i jalbixtaláb; ka k'ak'nál jeye an awiltalábsik xan ti yejat ka k'ak'ná. ⁸ Yab ki k'wajay a júntsal ni jun xita', tokot yejat ki k'wajay i k'ánídháx jún ani jún; pos xita' in k'anidhál xi k'e'et, in t'ajálich xan tin ulal an tak'ixtaláb. ⁹ Jeché' an tak'ixtaláb in ulal enché': "Yab ki junkun k'al xi yab a tomtal, yab ki chemdhaxin, yab ki kwé'lách, yab ka jantsi ti káw ni jun xita', nibal ka lét'endha' xowa' a chu'tal in ko'ol k'e'et"; pos jeché' ani xi k'e'et jeye an tak'ixtaláb, tokot enché'k'i tu exbayáb: "Ka k'anidha' xi k'e'ettsik jelt xan ta k'anidhál tabá'." ¹⁰ Xita' in k'anidhál xi k'e'et, yab in t'ajtsal xowa' yab alwa'; jaxtám, xita' in k'anidhál xi k'e'et, in t'ajálich xan tin ulal an tak'ixtaláb.

¹¹ Ka t'aja'tsik ejtal jeché' a chalpóm ke u k'unelich xowk'i ti ne'ech ka tsích na Kristo. Yabich ki k'wajaytsik jelti max i wayal, pos más xo' k'unatich ti k'wajat an lo'eltaláb ké tam tu belmách. ¹² Xo' exomich t'ajat ti k'unel an k'ij jelti max akalich t'ajat tu k'wajat ani jelti max ne'chich ka tsudhéch, kom ne'chich ka tsích na Kristo. Jaxtám ti yejatich ki jila' ki t'aja' xowa' yab alwa' ani ki t'aja'ich xowa' alwa'. ¹³ Ku xe'chin alwa', xan ti yejat ku xe'chin. Yab ki bela' tu ajíblom nibal tu uch'ál. Yab ku junkun k'al xi yab i tomtal nibal ki t'aja' xowa'k'i i kulbetnál. Yab ku k'wajay tu péjéx nibal tu át'áx. ¹⁴ Tokot, ku k'wajay u mák'úmté k'al ni Ajátik Jesukristo jelti max Jajá' u xeketláb ani yab ki chalpóm ki t'aja' xowa'k'i in kulbetnál ni t'u'úl.

14

Yab ka lábna' xowa' in t'ajál na at kidhábsik

¹ Max jun xita' yabél u lej belom, ka bach'utsik ani yab ki k'wajay ka káwlíxna'tsik xata'. ² Wa'ach taltsik xin chalpayal ke alwa' ka k'apat kidhat; por wa'ach taltsik xi yabtsik u lej belom, xi tokot in k'apal i ak'wál. ³ Xita' in k'apal kidhat, yab yejat kin pojka' xi yab in k'apal kidhat ani xi yab in k'apal kidhat, yab jeye yejat kin lábna' xin k'apal kidhat, pos na Dios in bach'úmalich chablamk'i. ⁴ ¿Pos tatá' jant'éy a éy abal ki k'wajay ka lábna' xi k'wajat in t'ójontsal jun xita'? Max kin t'aja' xowa' alwa' o xowa' yab alwa', yab tatá' a kwenta, in kwenta xi k'wajat in t'ójontsal. Por yab ne'ech kin t'aja' xowa' yab alwa', pos an Ajátikláb in ko'ol i awiltaláb abal kin tolmiy kin t'aja' xowa' alwa'.

⁵ Wa'ach taltsik xin ulal ke wa'ach taltsik a k'ítsá más uluts ke xi k'e'et ani wa'ach jeye taltsik xin ulal ke jayéchk'i ejtal na k'ítsátsik. Juntsik tu éb yejat ki cho'óbna' alwa' max alwa'ich xan ti chalpayal. ⁶ Xin pakwlintsal taltsik a k'ítsá, in t'ajál abal tin k'ak'nabíl an Ajátikláb ani xin ulal ke jayéchk'i ejtal na k'ítsátsik, in t'ajál jeye abal tin k'ak'nabíl an Ajátikláb. Xita' u k'apul, in t'ajál abal tin k'ak'nabíl an Ajátikláb, pos in pidhál ti jalbintsixtaláb na Dios ani xita' yab u k'apul, in t'ajál jeye abal tin k'ak'nabíl an Ajátikláb, pos in pidhál jeye ti jalbintsixtaláb an Ajátikláb.

⁷ Ni jun xita' xi wawá' yab k'wajat ejat abal jajá'k'i in lé' ka k'wajay ejat ani ni jun xita' yab u chemel, abal jajá'k'i in lé' ka chemech. ⁸ Pos max u k'wajat ejat, u ejat abal an Ajátikláb ani max ku

chemech, u chemel abal an Ajátikláb. Anchan' pé, max u k'wajat ejat o u chemnek, u dhabaláb k'al an Ajátikláb. ⁹ Na Kristo chemech ani ejech juní abal ka k'wajay ti Ajátikláb k'al xi chemnektsik ani k'al xi ejattsik.

¹⁰ Por tatá', ¿jant'ók'i ta lábnál na at kidháb? O ¿jant'ók'i ta pojkal? Pos ejtal ne'ech ku utey xon ti na Kristo ne'ech ti lújundhom. ¹¹ Pos an T'okat Dhuslab in ulal enché':

Anchan' jelt xan ti Naná' in k'wajat ejat abal ech'ek'i, tsubax u ulal ke ejtal an atiklábtsik ne'ech ka tudhlan tu tamét ani ejtal ne'ech kin ulutsik ke Naná'ich nin Dios.

¹² Anchan' pé, juntsik tu éb ne'ech ki óltsi na Dios xant'éy i t'ajámal.

Yab ki t'aja' ka walbin ni at kidháb

¹³ Jaxtám, yabich yejat ku lábnáxin jún ani jún. Tokot, ki aliy xan ti ki uwa' abal yab ki t'aja' ka walbin ni at kidháb. ¹⁴ Naná' u cho'ób alwa' tin bij an Ajátikláb Jesús, ke yab wa'ach ni jun xata' at'ax. Xita' xin chalpayal ke at'ax jun xata', at'ax abal jajá'. ¹⁵ Por max k'al tin kwenta xowa' a k'apal, a t'e'pindhál na at kidháb, tám, u kalelich jelti max yab a k'anidhál. Yab ka t'aja' ke k'al tin kwentak'i xowa' a k'apal, kin jila' ti belom jun xita' xi lo'odhich tam ti chemech na Kristo. ¹⁶ Yab pé ki t'aja' ka t'ilan yab alwa' an walkadhtaláb xi ko'ol abal i belálích na Kristo. ¹⁷ Pos xon tu tak'ix na Dios, yab u ódháb ti kwenta xant'éy u k'apnal o xant'éy u uxnal. Xon tu tak'ix na Dios tokot u ódháb ti kwenta an lujattaláb, an k'ijidhtaláb ani an kulbétaláb xi ko'ol k'al tin kwenta an T'okat Ejattaláb. ¹⁸ Xita' in t'ójontsal anchan' na Kristo, in

t'ajálich xowa' in lé' na Dios ani u káldháb ti alwa' k'al an atiklábtsik.

¹⁹ Anchan' pé, ki óntsi ki t'aja' xowa' tu tolmiyal abal ku k'wajay k'ijidh ani anchan', ku tólmíxin jún ani jún abal ku belmách más. ²⁰ Yab ki odhiy xowa' in t'ajál na Dios k'al tin kwentak'i xowa' i k'apal. Tsubax k'ejle ke ejtal an k'apné, t'okat; por xowa' yab alwa', ja'ich tam ki k'apu jun xata' ani ki t'aja' k'ál kin jila' ti belom xi k'e'ettsik. ²¹ Más alwa' yab ki k'apu i t'u'lek, nibal ki uch'a' i yajtsik uxnél, abal yab ki it'ixbédha' k'ál, nibal ki t'aja' kin we'ka' ti belom o kin jila' ti belom ni at kidháb. ²² Max a belál ke alwa' xowa' a t'ajál, anchan' ti ka bela' tin tamét na Dios. ¡K'ijidh t'ajat abal jun xita' xi yab in walbindhál tinbá' k'al tin kwenta xowa' in t'ajál! ²³ Por xita' xin k'apal jun xata' ani u jilk'onal ti chalpax, jajá'k'i in walbindhál tinbá' abal yab tsububudh in itsích tin k'apal. Ejtal xowa' ki t'aja' yab tsububudh i itsích, walats.

15

Ka t'ajál xowa' in kulbetnál na at kidháb, yab tokotk'i xowa' tatá' a kulbetnál

¹ Max u belomích lejtal t'ajat, yejat ki tolmiy an kidháblábtsik xi yab u lej belom ani yab ki t'ajál xowa' wawá'k'i i kulbetnál. ² Juntsik tu éb xi wawá', yejat ki t'ajál xowa' in kulbetnál ni at kidháb ani anchan', ki tolmiy ka belmách más. ³ Pos nibal na Kristo yab in t'aja' xowa' Jajá'k'i in lé'; yab in t'aja' anchan', tokot in tamu jelt xan tin ulal an T'okat Dhuslab enché': "Nin odhbijixtal xi ti odhbijyaltsik, Naná' u bach'u." ⁴ Pos ejtal xowa' dhutsadh más ok'ox ban T'okat Dhuslab,

dhutsan abal ki cho'óbna'. Ani k'al tin kwenta an cha'attaláb ani an k'ijidhtaláb xi elál ban T'okat Dhuslab, ki kó'oy i aytsixtaláb. ⁵ Ke na Dios, xin pidhnál an cha'attaláb ani an k'ijidhtaláb, ti ki tolmiytsik abal ki k'wajay alwa' jún ani jún jelt xan tin lé' na Kristo Jesús. ⁶ Ani anchan', ejtal junini', k'al júnk'i tokot i káwintaláb ka ajtintsitsik na Dios nin Táta' ni Ajátik Jesukristo.

T'iltsin jeye an ti alwa' t'ilab xi yabtsik u judío

⁷ Anchan' pé, ku bách'úxin jún ani jún, jelt xan ti na Kristo tu bach'úmal, max ki t'aja' anchan', ne'ech tám ka pubédhantsat tin bij na Dios. ⁸ Pos xowa' naná' u ulal, ja'ich ke na Kristo tsích abal kin t'ójontsi an judíotsik ani ka t'ájan xan ti usnék ni weje' pakéiltsik ani abal ka xalk'an jeye ke na Dios tsubax xowa' in ulal. ⁹ Tsi'nek jeye abal kin t'aja' ke xi yab i judíotsik kin pubédhantsi tin bij na Dios k'al tin kwentak'i nin yajnantsixtalábil, pos an T'okat Dhuslab in ulal enché':

Ne'ech tu t'ila' ban atiklábtsik xi yabtsik u judío ani ne'ech ku ajatna' i ajatlábtsik abal tatá' ta alwa'bíl.

¹⁰ Ani píl in ulal jeye enché':

Ki kulbé atiklábtsik xi yab i judío, k'al xu dhabalábtsik k'al na Dios.

¹¹ Ani píl in ulal juní enché':

Ka k'ak'ná an Ok'óxláb k'al ejtal xi yabtsik u judío ani ka pubédhantsat tin bij k'al ejtal an atiklábtsik.

¹² Na Isaías in dhutsámal jeye enché' ban T'okat Dhuslab:

Ne'ech ka wa'chin jun xita' xu kidhtaláb k'al na Isaí,

ne'ech ka k'wajay ti Pulek Tak'ix k'al an atiklábtsik
 xi yabtsik u judío;
 jajá'tsik ne'ech kin kó'oy an aytsixtaláb kom
 ne'ech ka lo'wattsik k'al Jajá'.

¹³ Na Dios, xi tu t'ajál ki kó'oy an aytsixtaláb abal
 ki bach'u xowa' in ulúmal ne'ech ti ku pidha', ti
 ki pidha'tsik t'ajat ti kulbétaaláb ani ti k'ijidhtaláb
 abal i belomich. Anchan' ne'ech ka kó'oytsik más
 i aytsixtaláb k'al tin cháp an T'okat Ejattaláb.

¹⁴ Kidháblábsik, u cho'ób alwa' ke i alwa' ini-
 kichtsik t'ajat, i chalpadhichtsik t'ajat ani ne'ech
 ka ejtóch ki ták'ixin jún ani jún. ¹⁵ Ba jeché' an úw
 xi tu dhutsuntsaltsik, tu dhutsuntsámal taltsik an
 tak'ixtalábsik k'al yantam i tsubaxtaláb ani yab tu
 chintsámaltsik ni jun xata'. U t'aja' anchan' abal
 yab ka uk'tsitsik xowa' tu ok'tsámal. Jeché' u t'ajál
 k'al tin kwenta nin punk'untsixtal na Dios xi tin
 pidhámal k'al nin alwa'tal ¹⁶ abal ku t'ójontsi na
 Jesukristo ban atiklábtsik xi yabtsik u judío. An
 t'ojláb xu t'ajál, ja'ich ku t'iltsi an tin alwa' t'ilábil
 na Dios xi yabtsik u judío. Jeché' u t'ajál abal ku
 ututsik ba na Dios xi yabtsik u judío jelti jun i
 pikbantsixtaláb xi Jajá' kin kulbetna', xi t'okodh
 k'al an T'okat Ejattaláb.

¹⁷ Abal u belálich na Kristo Jesús u ko'ol t'ajat
 xant'ok'ál ti kin kulbé abal in k'wajat u t'ójontsal
 na Dios, ¹⁸ pos tokot u lé' ku t'ila' xan ti na Kristo
 tin éynámal abal kin t'aja' jeye xowa' in lé' na
 Dios xi yabtsik u judío. Jeché' t'ájan k'al xowa' u
 ulúmal ani xowa' u t'ajámal, ¹⁹ k'al an pakdha' exól
 ani an labidh labandhaxtalábsik xu t'aja' k'al tin
 kwentak'i nin cháp an T'okat Ejattaláb. Anchan'
 tu t'ila' putálk'i nin alwa' t'ilábil na Kristo, u tuju

Jerusalén ani u bajaw asta ban chabál xi Ilíriko.
²⁰ Anchan' tin xe'chin ku t'íla' an alwa' t'ílab xon ti yabél jayk'i t'íladh na Kristo abal yab kin xe'chin tin ok'tsix xon ti ok'tsixnékich k'e'et. ²¹ Yab u t'aja' anchan', u t'aja' jelt xan tin ulal an T'okat Dhuslab enché':

Ne'ech ka chu'tat k'al xi yab jayk'i usnéktsik xata' k'al tin kwenta na Kristo;
 ani ne'ech ka exlá k'al xi yab jayk'i in ach'ámal ti t'ílnal.

Na Pablo in chalpayal ka k'ale Roma

²² Ja'ich k'al jeché' tin kwenta ti yab u ejtómal kin k'ale tu álna'tsik, maske yánílich t'ajat u le'námal kin k'ale. ²³ Por xo', kom u ok'óch nu t'ojlábil ba jeché' an chabáltsik ani kom yánich t'ajat i tamub tin ex'él kin k'ale tu álna'tsik, ²⁴ ne'ech ku chu'u max ku ejto kin wat'ey tu álna'tsik tam kin k'ale Espanya. Ani tam tu chu'úchtsik, u lé'ak max ti kin tolmiytsik abal kin k'ale na Espanya. ²⁵ Por xo' in ne'ech Jerusalén, u ne'dhál wé' i tolmixtaláb abal an kidháblábsik xi taja'. ²⁶ Pos an kidháblábsik xi Masedonia ani Akaya, in chalpayámalsik kin junku i tolmixtaláb abal kin abtsi an kidháblábsik xi ch'ojontál xu k'wajílsik Jerusalén. ²⁷ Jajá'tsik in chalpayámal abal alwa' kin t'aja'tsik jeché'; ani alwa' t'ajat, pos in tomnál xóna' k'e'jle kin tolmiy k'al xowa' in yéntsalsik jelt xan ti jajá'tsik xi yabt-sik u judío, tolmiyat ka belmách. ²⁸ Jaxtám, tam ku pidhna'ich jeché' an tolmixtaláb xin punk'untsidh ku akiy, ne'ech ku óntsi an bél abal Espanya, por ok'ox ne'ech kin wat'ey tu álna'tsik. ²⁹ Naná' u cho'ób alwa' ke tam kin ulich tachan', ne'ech t'ajat

ki bach'u an lábt'ajaxtaláb k'al tin kwenta nin alwa' t'ilábil na Kristo.

³⁰ Kidháblábsik, tu pakabédhátsik tin bij an Ajátikláb Jesukristo ani k'al tin k'anidhaxtal an T'okat Ejattaláb, ki ólantsik teye k'al naná' abal ki kontsi na Dios ti kin tolmiy. ³¹ Ka kontsitsik na Dios abal ti kin lo'o k'al an atiklábtsik xi yab u belom xu k'wajílsik Judea. Ani ke jeché' an tolmix-taláb xu ne'dhantsal an kidháblábsik xi Jerusalén, ka bach'wat alwa'. ³² Max na Dios anchan' tin lé', ne'ech kin ulich k'ijidh ani ne'ech kin koyóch tachan' k'al tatá'tsik.

³³ Ke na Dios xin pidhnál an k'ijidhtaláb ka k'wajay ech'ek'i k'al tatá'tsik. Anchan' ka t'ájan.

16

An chapnédhomtaláb abal an kidháblábsik

¹ Tu punk'untsaltsik ka bach'u ani ka tolmiy an kidhábláb xin bij Febe. Jeché' an mímláb, k'wajat in t'ójontsal an belomtsik xu k'wajíl ban bitsow xin bij Senkrea. ² Ka bach'utsik tin bij an Ajátikláb, jelt xan ti yejat ka bach'wat k'al xu dhabalábichtsik k'al na Dios. Ka tolmiytsik k'al xowa'kich kin yéntsi, pos jajá' yánich t'ajat xita' in tolmiyámal, asta naná' neye tin tolmiyámal.

³ Ka chapnédha'tsik na Prisila ani na Akila, xi tin tolmiyaltsik ku t'ójontsi na Kristo Jesús.

⁴ Jajá'tsik yab in ajoyámal tinbá' abal ti kin tolmiy; jaxtám tu pidhátsik ti jalbintsixtaláb. Yab tokot naná'k'i, u pidhnal jeye ti jalbintsixtaláb k'al ejtal an kidháblábsik xi yabtsik u judío. ⁵ Ka chapnédha'tsik jeye an kidháblábsik xu junkunal bin k'imá' na Prisila ani na Akila. Ti kin

chapnédhantsi an ta Epeneto, an kidhábláb xu k'anidhál t'ajat. Jeché' an kidhábláb u k'wajíl ban bitsow xin bij Akaya ani ja'ich xin jidhtal t'ajat in bela' na Kristo. ⁶ Ka chapnédha' na María, xi t'ójnékich t'ajat k'al tatá'tsik. ⁷ Ka chapnédha'tsik nu at kidhtaltsik xin bij ta Andróniko ani ta Junias, xu k'wajinek junax ban wik'axte'. Jajá'tsik u k'anidhábtsik t'ajat, u abatwáletsik ani ok'ox tin belámaltsik na Kristo ké naná'.

⁸ Ka chapnédha' na Amplias, an kidhábláb xu k'anidhál t'ajat abal in belálich an Ajátikláb. ⁹ Ka chapnédha' na Urbano, an kidhábláb xi tu tolmiyal ki t'ójontsi na Kristo Jesús ani na Estakis jeye, an kidhábláb xu k'anidhál t'ajat. ¹⁰ Ka chapnédha' na Apeles, xi tsubax lejtal tin belál na Kristo. Ka chapnédha'tsik jeye nin kidhtaltsik na Aristóbulo. ¹¹ Ka chapnédha' nu at kidhtal xin bij ta Erodión. Ka chapnédha'tsik jeye nin kidhtaltsik na Narsiso xin belálichtsik an Ajátikláb. ¹² Ka chapnédha'tsik na Trifena ani na Trifosa, xi k'wajat in t'ójontsaltsik chapik an Ajátikláb. Ka chapnédha' an kidhábláb Pérsida, an mímláb xin t'ójontsámalich t'ajat an Ajátikláb. ¹³ Ka chapnédha' na Rufo, an kidhábláb xi takudh abal kin bela' an Ajátikláb. Ka chapnédha' jeye nin nána', xi k'wajat jelti max u nána' neye. ¹⁴ Ka chapnédha'tsik na Asínkrito, na Flegonte, na Ermas, na Patrobas, na Ermes ani an kidháblábtsik xi k'wajat k'al jajá'tsik. ¹⁵ Ka chapnédha'tsik na Filólogo, na Julia, na Nereo ani nin ixám; ka chapnédha' jeye na Olimpas ani ejtal xu dhabalábichtsik k'al na Dios xi k'wajat k'al jajá'tsik.

¹⁶ Ki chápnédháxintsik jún ani jún k'al jun i t'okat

chapnédhomtaláb. Ejtal xin belálichtsik na Kristo, ti abtsaltsik ti chapnédhomtaláb.

¹⁷ Kidháblábsik, tu pakabédhál abal ka chu'utsik xitam já' nin t'ajálsik i k'é'áxtaláb ani in t'ajál ke taltsik kin jila' kin bela' an tsubaxtaláb xi tatá'tsik i ok'tsidh. Yab ki junkun k'al xin t'ajálsik anchan',
¹⁸ pos jeché' an atiklábsik yab k'wajat in t'ójontsal ni Ajátik Jesukristo. Jajá'tsik tokot in t'ajál xowa' jajá'k'i in kulbetnálsik ani in k'ambiyaltsik k'al i labidh t'ilab an atiklábsik xi yab u lej belom.
¹⁹ K'al ejtal ti cho'óbte ke a t'ajálsik xan tin ulal nin káwintal na Dios; jaxtám tin kulbél ani u lé' ku chu'u ka wit'a'tsik más ka t'aja' xowa' alwa' ani yab, xowa' yab alwa'.
²⁰ Na Dios ne'ech ti ki tolmiytsik abal ka ok'odh áta' an lej at'ax. Jeché' na Dios, ja'ich nin pidhnál an k'ijidhtaláb. Ka bach'utsik ech'ek'i nin alwa'tal ni Ajátik Jesukristo.

²¹ Ti abtsal ti chapnédhomtaláb na Timoteo, an kidhábláb xi tin tolmiyal k'al jeché' an t'ojláb. Ti chapnédhálsik jeye nu at kidhtal xin bij ta Lusio, na Jasón ani na Sosípater.

²² Naná', xu bij Tersio, xin k'wajbadh ku dhutsa' jeché' an úw, tu abtsal neye ti chapnédhomtaláb tin bij an Ajátikláb.

²³ Ti abtsal jeye ti chapnédhomtaláb an kidhábláb xin bij Gayo. Jeché' na Gayo, ja'ich xi tin matintsámal jun i altá xon ti kin koyóch ani ja'ich jeye xin matintsal ti altá an kidháblábsik tam u junkunal. Ti chapnédhálsik jeye na Erasto, xin ko'ol an punk'untsixtaláb ti ta'pax tumín ba jeché' an bitsow. Ti chapnédhálsik jeye an kidhábláb xin bij Kwarto.

24 Ka bach'waltsik ech'ek'i nin alwa'tal ni Ajátik Jesukristo. Anchan' ka t'ájan.

An k'ak'naxtaláb abal na Dios

25 Ani xo', ki pubédhantsi tin bij na Dios, xin ejtawal ti ki likedhantsitsik ta itsích abal yab ka jila'tsik ta belom, jelt xan tin ulal an alwa' t'ilab xi naná' u ólnál ani an t'iltsixtaláb k'al tin kwenta na Jesukristo. Jeché' an alwa' t'ilab, ja'ich xi na Dios in ko'olwi'ik chinat asta ti weje'. 26 Por xo' in pidhnámalich ka cho'óbná k'al an T'okat Dhuslab xin dhutsámal an t'iltsixtsik xantik'i ti utsan k'al na Dios xi k'wajat ejat malilíl i k'ij. Jeché' xowa' na Dios in ko'olwi'ik chinat, pidhnatsich xo' ka cho'óbná abal ejtalk'i an atiklábtsik kin bela' ani kin t'aja' xan tin ulal jeché' an alwa' t'ilab.

27 ¡Ke na Dios, xi junkax ani chalpadh, kin kó'oy an labidh t'okattaláb malilíl i k'ij k'al tin kwentak'i na Jesukristo! Anchan' ka t'ájan.

Nin tének káwintal an ok'óxláb
New Testament in Huastec Aquiche; hus
(MX:hus:Huastec)

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huastec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Huasteco, Veracruz [hus], Mexico

Copyright Information

© 2005, Bible League International

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Huastec

© 2005, Bible League International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

04e7aafc-b4db-5bd1-9ba5-a77443df94ac